

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

*Braskean
Bd 12*

HÖG ILLUSTRERAD TIDNING GRUNDLAGD AF FÖR KVINNAN OCH HEMMET FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 19 MAJ 1918.

HUFVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY-LANGE.

Goodwin kamerabild.

DANSKONSTNÄRINNAN FROKEN GABO FALK,
som i dagarna ingått förlofning med godsägaren Axel Runestam.

Friskyften och hans öfverman.

Pingstsägen från Kullaberg.
Af Elfkarten.

MYCKET HADE FOLKET ATT LÖNLIGT orda om Arne, vildskyften, som med sin aldrig felande bössa strök omkring på Kullaberg. Gjorde man honom emot, då hjälpte hvarken präst eller pater noster, straffet kom säkert som afton på en dag, ty Arne hade blodbesurit sig till djäfvulen och denne tjänade honom också troget och nitiskt. Man fann därför rådligast att stå väl med jägaren, och när hans falkögon blixtrade i bondens dörr, skyndade sig invånarna att bulla upp af det bästa huset ägde i mat och dryck, fast man förstas heller inte glömde att kasta glödhet aska efter honom när han gick.

Och ändå hade det funnits en tid, då äfven Kullaskyttens hjärta var ljusst som en majmorgon öfver Skånes bokar — men det blef det där gamla, gamla om kvinnotro och kvinnosvek, då Hagas bleka flicka glömde löfte och huldskapskyss och steg ut i världen genom Arilds portar med lismande krämare från tyska landet. Då såg Arne för sista gången ut öfver glittrande Skeldervik hän emot det blånande Bjäre, där ytterst ute hela hans lufs lycka leff i skraftande värförd. Nu hängde molnen tunga öfver jungfruns stig, den gamla andens tid rann ut med midnattens klockslag och djupt inne mellan Kullas klyffor vigde sig den besvikne till afgrunden, den nya andens tid, som i ondo och arga funder i pingstens gryning och Arnes hjärta blef som is på fjällen, den ingen sunnan finar, ingen sol smälter.

Men friskyftens rykte gick öfver vida bygger och som en enväldskonung satt han på det stora berget. Fri var han som örnen i det höga blå, men ofriden gnagde inne i bröstet. Om jag bara hade någon att täfla med, tänkte han, detta att stå högst och oantastad allena försoffar mannen.

Ett par år gingo och så fick han verkligen en medtäflare. Tidigt i första vårdagarna flög man och man emellan ordet om en jägare Otmar, som hade sitt tillhåll i Hallavara, där Hallandsåsen närmar sig det stora västerhafvet, och denne skytt påstods kunna göra gärningar, som ej gifvo Arnes efter. Då log Kullaskyften ett bistert löje och menade att detta skulle prövas en gång, blott den andre komme in på hans område. Själff satte han icke sin fot på Bjäres marker — han visste nog hvarför.

Pingstaffonen stod i en ljummande sol och haggan blommade öfver hela Luggude, skogar doftade af stigande saf och hafvet glänste som en silfverringad brynja, dragen öfver jordens breda bröst. På en klippa satt Arne och stirrade ned på slättlandets gårdar och sädestegar, hvilka bredde sig ut ända mot himmelens rand. Detta var hans rike — var väldet af denna världen. Lyckan och kärleken slog Hagas bleka flicka i spillror en gång, men makten, äran och härligheten tillhörde dock honom, han hade köpt dem för detta dimmiga något, om hvilket ingen dödlig kunde mäla ett ögonvitnad tal, men som likväl log och vinkade så underbart fjärran bortom stjärnorna — saligheten. Ha — lefva som man vill, få allt, för må allt — det är jordens salighet, icke ett ovisst löfte om ett kommande, utan en verklighet, som man kan taga på. Och han smekte sakta bössan.

Då steg därnere ur dælderna en man upp mot höjderna. Lätt och mjuk var hans gång, smärt hans gestalt. Ett yfvigt svart skägg böljade ned på bröstet och med två klara

blåa ögon synade han Kullaskyften. Denne blef med ens så underlig till mods, för första gången i lifvet kände han sin hand darra. Skulle denne nästan späda främling i jägaredräkten bli hans öfverman, hade han kanske också kontrakt med helvetet och möjligtvis lyckats lura sig till ännu bättre villkor äf Arne! I sträf ton frågade han:

— Är du Otmar från Hallavara, om hvilken de dumma bönderna skräfta, som om han mäktade skjuta nyets smala skära itu?

Den andre svarade, och stämman klang mild och vän som en hög älskogs unga visa öfver ett skymmande aftonvatten:

— Sant — och du är Arne Kullaskytt. Den ensamme tror sig allid vara störst bland människor.

— Folket säger att du kommit — ingen vet hvarifrån.

— Känner du hökens vägar, kan du lägga karta öfver korpens flykt? Jag är hök, jag är korp, jag slår efter rof och byte — akta dig!

En pristäffling för hushållsmödrar.

Tre pris å sammanlagdt tvåhundra (200) kronor.

IDUNS HJÄLPREDA INBJUDER HÄR med hushållsmödrar till en pristäffling, som vi hoppas skall intressera alla.

Det talas mycket numera om effektivitet i arbetet. Vi ha fått lära oss att hushålla, inte bara med pengar, utan äfven med material, och vi borde ha lärt oss att också hushålla med tid och krafter. För de flesta hushållsmödrar har det i denna svåra tid gällt att pröfva sig fram, att göra nya erfarenheter, delvis med hjälp af andras visdom, hämtad ur de många dyrtidsråd, af hvilka pressen öfverflödat. Det är icke annat än godt att säga om dessa försök till inbördes hjälp. De äro käppar man stöder sig vid, men den erfarna husmodern förstår att välja och vraka, hon sätter snart i system allt hvad hon inhämtar. För att utröna hur en verkligt metodisk hushållning kan drivas i dessa knapphetens och bristens dagar hemställer Idun till läsekretsen att skildra

en hushållsvecka

under sommaren med särskild tanke på sylt- och konserveringstiden och en dito under vintern. Hufvudvikten vid bedömandet af de insända uppsatserna skall läggas på planeringen af ämnet. En uttömmande skildring i kort och sammanträngd form, som rymmer så många synpunkter som möjligt, anse vi vara det mest eftersträfvansvärda. Vinterveckan kan lämpligen omfatta några större arbeten i hushållet som höra vintern till. Uppsatserna böra icke svälla ut alltför mycket utan helst begränsas att omfatta åtta trycksidor i Hjälpreddan.

Täfflingsskrifterna, som skola vara inlämnade före den 20 juni 1918, adresseras till Iduns Redaktion, Stockholm och märkas "Hjälpredans Pristäffling". Vi förbehålla oss rätten att inköpa icke prisbelönade förslag.

Tre pris komma att utdelas, det första på 100 kronor, det andra på 60 kronor och det tredje på 40 kronor.

— Kan du ställa ett vilddjur, så att det ej förmår röra sig ur fläcken, utan endast darra och gråta?

Ett flyktigt leende for öfver Otmars ansikte. Han såg Arne djupt i ögonen.

— Ställa ett vilddjur, sade du — jag tror det.

— Kan du besvärja allt?

— Jag är nu ute för att göra en mästarkupp — jag skall besvärja djäfvulen.

Då ryste Kullaskyften.

— Ser du kotten, som hänger därborta i granens topp, forffor Hallavaramannen. Är du Kullens största jägare, så skjut ned den.

Arne kände hur den andres blickar formigen borrhade sig in i honom, han vände sig om, men då tyckte han att det brände som af två solglas i nacken. Raskt kastade han bössan till kinden — men för första gången sedan den nya andens tid flög hans kula förbi målet.

Stillatigande höjde Otmar sin bössa och sköt — kotten hvirflade i väg bort i rymden. Förfärad vek Arne tillbaka.

— Du luktar graf — du är icke, du har varit människa!

— Jag har varit människa, upprepade Bjärejägaren i ett tröstlöst tonfall, nu är jag bara en gengångare, som söker försoning. Jag slog ett hjärta i blod en gång och Gud är en stark hämnare. Låt oss gå, kamrat!

Många och underliga tankar korsade hvarandra i Kullaskyttens hufvud, där han vid den okändes sida vandrade upp mot solen. Han tyckte sig gå emot en stor farlighet i sällskap med en, som var mäktigare än allt det ondas anhang. Och likväl genomströmmades han af känslor, gamla bekanta visserligen från gångna dagar, men hvilka han troff för evigt flugit sin kos genom Arilds portar, när kyrkans klocka klämtade jordfästing för den gamla andens tid.

Plötsligt stodo de framför en djup klyfta, till synes alldeles för bred att hoppa öfver. Men smidigt som en hjort flög Otmar från Hallavara öfver den svarta öppningen och ropade så i gäckande ton:

— Allbesvärjande Kullakonung! Bäfvar du för jordens rynkor?

Ater sved det i Arne under främlingens ljungeldsblickar och han tyckte all sin kraft sakta smälta bort. En dof, vanmäktig vrede jäste i honom. Ja, han skulle öfver, men blott för att med bösskolfven slå in hjärnan på denne fördömde narr, som tydligen kommit endast för att driva spe och löje med Kullens vildskytt! Och han tog sin styfvaste sats — men det förslog ändå inte och hans bundsförvant enligt kontraktet svek — det hade aldrig inträffat förr.

Arne föll ned i djupet, men där lågo ansenliga snödrifvor, så att fallet icke vållade honom någon skada. Men öfver randen däruppe hviskade det ner i smekande själfrojd — det var ett fordom som skrattade på gränsen till sagolandet, där klang segertrumpeten, när slaget ändade mot kvällen:

— Nu ställde jag ett vilddjur, så att det ej förmår röra sig ur fläcken, utan endast darra och gråta.

Förvirrad satte sig Arne upp och lyssnade. Där slog lärkan en kort drill, ett par knotiga grenar gnedo jämrande mot hvarandra för vinden, långt borta hvisslade någon munter fyr på väg till dansen — och så kom pingstaffonens underbara tystnad och lade sig till rätta på det stora berget för natten.

Iduns byrå och expedition,

Mästarsamuelsgatan 45, Stockholm.
Redaktionen: kl. 10—4. Expeditionen: kl. 9—5.
Riks 1646. Allm. 9803. Riks 1646. Allm. 6147.
Red. Högman: kl. 11—1. Annonskont.: kl. 9—5.
Riks 8660. Allm. 402. Riks 1646. Allm. 6147.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. B, med julnr:	Uppl. A, utan julnr:	Uppl. C, praktuppl., med julnr:
Helt år Kr. 10:50	Helt år Kr. 10:—	Helt år Kr. 14:—
1:a halfåret » 5:20	3 kvartal ... » 7:60	Half år Kr. 7:25
2:a halfåret » 5:80	Half år » 5:20	Half år » 7:25
Kvartal » 2:60	Kvartal » 2:60	Kvartal » 3:75
4:e kvartalet » 3:25	Månad » 1:—	Månad » 1:35

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spelt:
35 öre efter text. Utländska annonser:
40 öre å textsida. 40 eft. text, 45 öre
20 % förhöjning för å textsida, 20 % förh.
särskildt begärd plats. för särsk. begärd plats.

TILL BARNET. Dikt af Harry Blomberg.

EN GÅNG NÄR DU LÄRT DIG LÄSA RENT OCH TANKA LITE

ska du gå ut bland blommorna med denna bok i hand
och finna ett märke på sidan, där denna dikten står,
och läsa i andakt, min gosse, om din moders första vår.

Det var en gång i det landet, där bergen äro så blå,
där skogarna äro så stora och där höga älfvar gå,
en flicka, som länge, länge drömt sin dröm om en man och vän,
och hennes namn var din moders namn — men hon var jungfru än.

Så var det ock i det landet, där mänskorna bygga sig hus,
som skymma solen och glädjen och strypa allt friskt ungt ljus,
en man, som länge känt i sin själ en doft af vild ung jord,
och han stod upp och gick därut på vårlig färd åt nord.

Och där du sitter bland blommorna nu, kanhända du dröjer en gång
och vet som en man hvad främlingen vann, som ägde endast sin sång.
Då vet du väl också att dikten du läst som barn bland blommornas gull,
vardt skriven långt innan du själf blef född — för din faders längtans skull

Den mannen kom till din moders hus en kväll vid pingstens tid
och sjöng och smekte din moders hår — och se, hon log därvid.
Det var som hans sång hon hört en gång, det var som hans röst
hon känt,
det var som den gäst hon väntade mest från villande vägar länt.

De följdes åt på en sällsam stråt, de delade bröd och bädd
och mången natt vid hans eld hon satt för natten och elden rädd.
Allt ljufvigt och ömt hon känt och drömt, allt varmt och rent hon
känkt,
det blef till drömmen om dig, min son, när allt hon främlingen
skänkt.

Så vill jag nu högst af allt jag vill: håll ren din själ, min son!
Där blommorna stå skall mor du förstå, men ej bland smuts och hån.
Så längtad som du var ingen ännu, och hade din mor du sett —
hon var som en jungfru som bodde en gång i staden Nasaret.

Var det så här han skulle sluta, Arne Kullaskytt, på en vit bädd med ett blått fönster högt öfver sig, i en stenkista i stället för en träkista — dö allena i mörker, medan ofvanför honom lekte en sprudlande majnatts trolska skymning och månen log mot alla Skånes älskogsvarma hjärtan! Hvarför hade ett helt inferno svikit honom i pingstens stund — förfallodagen var väl än icke inne! Var då Hallavaraskyften mera än safan?

Det krympte samman i bröstet — och så svällde det plötsligt ut igen, det knakade i hjärtats frusna dammar, hufvudet susade som hafvet, vindarnes stadion, när senhöstens stormar där hålla sina olympiska spel — och så i ett brakade det löst, vårfloren störtade fram, ryckande med sig allt murket, ruffet, förvridet, gagnlöst, sköljde bort all stank, allt gift, allt maskfrätt som samlas i ett mannalif och i den hvirflande, sjudande strömmen dränktes den nya andens tid med alla dess tomma luftsloft och tomma äredrömmar. Ett par heta tårar trängde fram i ögonvrårna — och i dessa klara droppar speglades frida minnen från ett gånget: en moders varma böner, hemmet under de båda ekarne med storkar och svalor och förnösamma sinnen, helgmålsklockans djupa marning, sabbatssången från altarets rund —! Det var honom som att trötta och förbi komma tillbaka efter en mångmila världsgång, från ett långt, långt dagstramp fram och åter på fåfångans marknad — och finna famnen öppen, fadershuset pyntadt och gästbuden redo. — Ah, där står på trappan Hagas bleka flicka, Arne Kullaskyfts härliga brud och alla bröllopets små tärnor dansa i Arilds portar — och han löfteskysser sitt hjärtas vän — och hans lufs lycka bygger leende ett bo för två, som båda gått vilsna stigar men hittat hem igen!

Då domnade hans sinnen af i en tung dvala. Hur länge Arne legat så visste han ej, men när han åter vaknade fann han omgifningen helt förändrad. I stället för nermörker omgaf honom nu en skymning, gemniskuren af månstrålar — han såg ett altare med kalken och monstransen — en matt låga fladdrade framför madonnabilden — längre bort skönjdes otydligt pelare, krucifix och epitafier —; skytten låg i sockenkyrkan i pingstens natt.

Sakta rörde sig någonting vid hans sida — det var jägaren från Hallavara.

— Ja, sade denne som svar på Arnes frågande blick, med byfolkets hjälp blef du upptagen och förd hit till kyrkan, emedan prästen mente dig vara en stor syndare, som haft beblandelse med djävulen och borde du därför undergå penitens i templet. Törhända, tillade herden, att kontraktet med den arge själafienden lupit ut, ty det underskrefs i blod en pingsnatt, men detta heliga rum vågar dock intet ondt beträda.

Fasan gjorde Kullaskyfts kinder hvita som kalkväggarna omkring honom. Kanske — kanske — han hade icke så noga räknat efter.

— Ja, ja, mumlade han, tiden måste vara slut! Därför misslyckades skottet, därför mäktade jag ej hoppa öfver klyftan.

— Nej, Arne, där verkade en annan kraft, som kommer på vingar, hvilka aldrig susat öfver Gehennas ödemarker. Det finnes en tråd mellan hvarje människohjärta och skaparehjärta, den är tunn och svag stundom, hänger slapp och okänslig ibland, men intet kan dock slita den — och i döden blir denna tråd den bro, hvarpå själen går hem till faderns boningar. Vet du hvad den kallas i världen?

Kullaskyften teg. Då böjde sig Hallavara-Otmar med ögon lindrande i ett öfverjordiskt ljus. Raskt slet han det svarta skägget från sitt ansikte och viskade mellan två kissar:

— Kärleken.

— Hagas bleka flicka!

GODSÄGAREN AXEL RUNESTAM,
som i dagarna ingått förlofning med danskonstnarrinnan fröken Gabo Falk.

— Nu är timmen, nu är stunden, Arne, du lyckosol öfver alla mina villor! — klockan slår till kampen mellan Mikael och draken!

Månen gick i moln — kyrkan svartnade — pingsten skälfdde och griffernas sofvare lallade i bäfvan ett ängslande miserere.

— Klockan slår, upprepade hon vildt. Ser du honom, hör du hur tigmjukt den eviga fruktans och ångerns herre tassar uppför tempelgången! Din skuld är förfallen till betalning, din forne tjänare är nu din husbonde, borgenären står hotfullt inför gäldenären. Men jag sade dig ju förut att jag är ute för att göra en mästarkupp — jag skall besvärja djävulen! — Min Arne — mina drömmars dröm! Du skall gå åter till den gamla andens tid i apostlarnes helg — du skall minnas Hagas onda flicka i din ensliga, tysta bön — ty hon älskade dig ändå, fast också hon i den bedrägliga nya andens tid tog miste om vägen.

Och du mörke, stolte, höge — själafångare — syndastraffare — kvalgiftvare! Se icke på honom — se på mig! Jag är dig värdigare än han. Märk mina ord, sorgesfurste! Jag mördade krämaren, som lismade mig genom Arilds portar — men det var ett rätt verk, ty han spred pest på jorden och för den gärningen skulle jag kunna tala mig fri på domens dag. Men jag har föröfvat ett brott, som ingen himmel kan förlåta, jag har dragit öfver mitt hufvud en skuld, för hvilken ingen försonare sveffats på Golgata: jag svek kärleken, jag glömde för ett fåvitskt narrspel löfte och tro, jag slog ett hjärta till sår och ve — och på samma gång slog jag Gud, som är kärleken. O, onde af evighet! En enda ägde jag, som var mig trogen, jag var hans allt, hans lycka, hans styrka, hans Johannesdag, hans himmel — och honom dref jag in på dina sliigar, kastade olyckan öfver hans hufvud, röfvade hans kraft, jagade vintern öfver hans vackra blommor och målade hans ljusa himmel afgrundsrod. Den, som ville mig allt godt gjorde jag allt ondt — här är ditt rof, jag tillhör dig — låt honom gå, han tillhör Gud.

Doft ekade i kyrkan ljudet af en kropp som föll — och pingstdagens morgon fann man en liflös kvinna i jägardräkt ligga utsträckt öfver den afsvimmade Kullaskyften.

Men sin lefnad ut mindes sedan klosterbrodern Arne Hagas bleka flicka, som i pingstens natt offrade saligheten för sin hjärtans kär.

IDUNS KOKBOK

AL
ELISABETH ÖSTMAN.

är den bästa kokbok för det svenska hemmet.

7:de upplagan nu utkommen.
Pris kr. 6: — inb.

Konstfliten

Förening för hemslöjd och Konsthandtverk.

Försäljningslokaler: Gamla Högskolan - - - Göteborg.

Ideal — och ett stycke verklighet.

Apropos elementarlärarinnornas lönefråga.

I DEN GRUNDRITNING TILL EN NY EKONOMISK samhällsordning, som Rathenau ger i sin bok "Von kommenden Dingen", framställer han det som ett mål för en kommande omdaning, att staten måste bli mycket rik, rik nog att själfmant och med öppen, slösande frikostig hand vidtaga alla åtgärder och stödja alla sträfvan, som kunna leda till ett höjande af mänsklig kultur och mänsklig lycka. Och han anger det som en af den nya statens förnämsta plikter att sörja för, att de män och kvinnor, som ha de blifvande medborgarnas uppfostran och undervisning sig anförtrodd, ej utgöra en klass af "underbetalade, delvis rentaf utslitna" stats tjänare.

Hvilket framtidsperspektiv öppna icke ord som dessa! Man anar ett land, där "der Lehrstand" har en sådan social och ekonomisk ställning, att alla de för den stora uppgiften bäst begåfvade af landets ungdom täfla om att få ägna sig åt densamma, ett land, där den insikten är lefvande, att de medborgare, åt hvilka man anförtrodd det unga släktet under de lifsafgörande år, då det är som mottagligast, måste tillförsäkras sådana arbetsvillkor och en sådan tillvaro öfverhufvud taget, att de ha råd och tid att vara — raka motsatsen till "underbetalade, delvis rentaf utslitna" tjänare åt det allmänna.

Vill man göra riktigt klart för sig hur lång vägen till framtidsriket ännu är, behöfver man t. ex. bara erinra sig, hur i närvarande stund en lärarinna vid någon af våra högre privatskolor har det ställt. Medan det redan i höstas var ett erkänt faktum, att lefnadskostnaderna i vårt land mer än fördubblats sedan krigets början, åtnjutit en elementarlärarinna med mindre än fem års tjänstgöring vid skolan utom sin redan under normala tider alltför knappt tillräckliga lön, 1400 kr., i lönetillägg 400 kr., d. v. s. hon har sammanlagt 1800 kr., alltså 150 kr. i månaden, att lefva af! Och de äldre elementarlärarinnornas aflöning uppgår till 175 eller — allra högst — 200 kr. i månaden! Dessa siffror tala sannerligen för sig själfva. Borde inte ett kulturland som Sverige sörja bättre för de lärarinnor, som ha den högre kvinnobildningen om hand, än att många af dem — ej till följd af någon krigets tvingande nödvändighet, utan på grund af otillräcklig aflöning — få lida verklig nöd, måste sköta sitt kräfvande arbete rentaf undernärda? Borde det i ett demokratiskt land som Sverige få ske hvad som nu sker, att allt flera af de elementarlärarinnor, som ej ha enskild förmögenhet och därför ej ha råd att låta underbetala sig — alltså de fattigaste, hvilket ej nödvändigt är detsamma som de minst dugliga — öfverge lärarinnebanan och välja ett mera inbringande arbete? Borde inte slutligen de, som ha hjälpen i sin hand, Sveriges riksdag framför allt, men äfven de högre privatskolornas ledare, längesedan allmänt ha behjertat den enkla nationalekonomiska sanningen, att när penningvärdet sjunker, måste lönerna ökas i motsvarande proportion, om de skola bibehållas vid sin förutvarande höjd, i detta fall ungefär vid existensminimum?

Vid den nu samlade riksdagen förelåg en motion, att man, utom de 300 kr., som föregående riksdag beviljat elementarlärarinnorna för år 1918, skulle för samma år ge dem en krigstidshjälp af ytterligare ett par hundra kronor. Men fastän det af kamrarnas debatter framgick, att man allmänt in-

såg behöfvet af en sådan hjälp, fastän där fälldes yfranden sådana som att det gällde att "göra tillvaron någorlunda dräglig för de i knappa förhållanden lefvande lärarinnorna", förklarade andra kammarens vice talman, som där avslutade debatten, att man ej vågade bifalla motionen, emedan — hvarje spår af utredning saknades! Och motionen föll. Framför allt därför, att det var fråga om en grupp anställda, som endast delvis aflönas af staten; man menade — äfven regeringen — att finge en kategori af dylika befattningsinnehafvare krigstidshjälp, borde äfven alla de öfriga ha sådan, och det blefve för dyrt.

Man tvingas ovillkorligen att fråga: Är det bättre att ingen får hjälp, än att några få det? Hvarför beviljade man inte krigstidshjälp så långt tillgängliga medel förelågo, åt de sämst ställda af ifrågavarande kårer, bl. a. åt elementarlärarinnorna?

Emellertid — ännu är riksdagen samlad, ännu är det kanske inte för sent att redan i år visa, att samhället genom sina representanter erkänner sin skuld till den svenska flickskolans lärarinnor. Elementarlärarinnorna begära ingalunda, att Rathenaus Utopia med ens skall öppna sina portar på vid gavel för dem; de begära bara den enklaste rättvisa.

ROSA STERN.

"Den röda syndafloden."

Några ord till D:r Knut Barr.

GENAST I BÖRJAN SÄGER JAG HVAD man i de socialdemokratiska ungdomsklubbarna brukar säga då man slutat tala: Tack för ordet!

Tack, därför att det alltid är bra både för en författares och för publiken om de idéer hon eller han framlagt bli dryftade. Bra för en själf emedan man då får ännu ett tillfälle att kanske ytterligare klarlägga sin mening — bra för publiken emedan den får ännu en påstötning till tankeverksamhet. Sådana kan den inte få för många. Den svenska publiken tänker inte gärna — åtminstone inte socialt och politiskt. I stället för att tänka öfver krigets orsaker och sträfva att förlägga skulden därför dit den hör — det fundamentala för arbetet att lyfta framtiden undan faran för dess återupprepande — flyr den svenska publiken till harmlös förströelselektyr och ber att "få glömma". Glömma innan man lärt något — är icke en sådan tendens det sorgligaste af allt. Så mycket mer glädes man åt att Ni, D:r Barr, intet hellre vill än gå till botten i dessa frågor. Och för att genast nå botten i detta lilla afsnitt af dem måste jag säga Er, att Er förmodan att representanten för kvinnorna icke helt och hållet uttryckte min synpunkt på fredsfrågan var felaktig — så tillvida som hon uttryckte dem så pass fulltonigt som det var mig möjligt inom berättelsens trånga ram.

Hade hon råkat en så välvillig och resonabel högerredaktör som Er dito kunde hon kanske blifvit mindre negativ, hon hade då icke behöft så mycket kraft till harm och polemik — tvärtom skulle ju samtalet blifvit helt annorlunda förståelsefullt och vänligt samt ofast klingat samman i endräktigt harmoni. Som Ni säger: "Ni kanske tycker att hvad jag sagt här inte är någon invändning mot edra synpunkter."

Ja, det tycker jag mycket riktigt. Öfverallt i mina skrifter under dessa krigsår har jag uttryckt precis samma känslor som Ni i Er intressanta artikel — den känslan att det var världens skuld som kulminerat i denna fruktansvärda katastrof, se t. ex. "Bara en människa", i "Mödrar", "Sjunde basunen" o.

s. v. Jag anade sommaren 1914 att olyckan inte var långt borta — att den jättelika svindel hvartill vårt tidevarfs materialism förfalskat lifvet för eller senare måste brista.

I denna mening har jag alltså aldrig påstått att kriget icke var oundvikligt eller nödvändigt. Det skulle ju varit som att påstå att t. ex. en viss sjukdom inte var en fämligen oundviklig följd af utsväfningar tillsammans med smittade.

D:r Barr och jag röra oss här med tvenne skiftningar af ett och samma begrepp. Ty hvad jag påstått och fortfarande påstår det är att kriget icke var oundgängligt och nödvändigt i samma mening som t. ex. den ofvan antydda följdskjukan efter utsväfningar icke är det. De synder som i bägge fallen äro dess orsak äro ju icke oundvikliga — de drifter som ohämmade föra därtill kunna hämmas. Lika litet som jag alltså skulle längta efter att en utsväfvande människa skulle få sina gärningars lön i form af en fruktansvärd sjukdom, lika litet längtade jag efter kriget.

Jag tror icke på gagnet af oblidkeliga straffdomar — den gammaltestamentliga andan tilltalar icke mitt sinne för rättvisa — den skär för mycket alla öfver en kam. Kristi ord om de få rättfärdiga för hvilkas skull Sodom skulle skonats äro uttryck för en djupare visdom.

För de rättfärdigas skull, som dock finnas i Europa — för de goda krafternas skull, som annars skulle slås ned och förkväfas, för skatternas af god vilja, af arbete och odling, — hvarför icke då för Ostpreussens hembygdskultur eller för Reimskatedralens skull? hoppades jag in i det sista mot allt förnuft att mänskligheten omsider skulle vakna till besinning — att det goda skulle ha makt att räddande gripa in och bringa släktet till ånger, till en genomgripande sinnesförändring, som skulle ge det kraft att erkänna sin förvillelse och börja på nytt innan det var för sent. Det blef icke så — hastigheten på det sluttande planet var för stor — katastrofen inträffade.

D:r Barr tyckes hoppas på dess makt som lärdom, som drifkraft till återuppbyggande.

Hoppas vi icke det — ha vi ju intet att lefva för.

Jag gör det också.

Men jag är ofta rädd, dödsrädd att kuren skall vara för stark, att kriget skall hinna uppsluka de fåtaliga goda krafterna, att det är punkten som sättes efter slutet.

Ty om man också likt D:r Barr tror på olyckan som konstruktiv makt, så kan man icke komma från, att hur förfärligt tillståndet i Europa var före kriget så ha vi sjunkit ännu djupare genom det. Synderna mot lifvets Heliga Ande, mot det som är högt och heligt i tillvaron, mot människornas mänsklighet — deras evighet, ha hopats med hvarje ny dag af strider tills vi nu nästan digna under dem så makt- och modlösa, att det ibland ser ut som om ingen skulle orka att försöka sona den nya skuld vårt straff dragit med sig. Vår enda räddning undan detta är ett kraftigt betonande för oss själfva och andra att världskriget är vår synd mer än vårt straff — visserligen en synd som medfört straffet — men ett som icke är oundgängligt, icke nödvändigt om vi vända åter från våra vägars villa. Vi böra städse betona viljan till bättring, den fria viljetrynningen mer än resignation under Guds straff. Ty jag har aldrig märkt annat än att människorna kunnat slå sig till ro äfven under Guds straffdom. Att vilja har alltid varit svårast för oss, att resignera lättast! Allt måste nu inriktas på att ståla viljan — viljan till en framtid där detta icke kan återupprepas! ANNA LENA ELGSTRÖM.

De gamlas första sommar dag. Af Elisabeth Kuylenstierna-Wenster.

"DIES FERIATI". DE BÅDA PÅ HVILO-
kudden broderade orden togo sig mycket
prydliga ut mellan rankan af linnéor, Gomers
älsklingsblommor. Lektorskan Malm kände
sig både glad och stolt öfver det färdiga ar-
betet och log så godt vid tanken på, att
mannen skulle berömma henne för latinet.
Han hade nog knappast trott, att hon hört så
pass efter hans sentenser i det honom så
kära, klassiska språket. Och ändå hade hon
varit gift med en skolfux i trettioåtta år.
Egentligen skulle han blifvit pensionerad re-
dan efter höstterminens slut, men så blef
hans efterträdare sjuk, och det visade sig
svårt att få någon lämplig vikarie i de döda
språken. Gomer stannade därför på sin post.
Men i dag, den åttonde maj hade han gifvit
sin allra sista lektion i klassen och skulle
komma hem om en stund som en fri man.

Han kunde behöfva hvila efter sitt mång-
åriga, trängna arbete. När de flesta af hans
kolleger njöto loffiderna, hade Gomer fullt
upp att göra med feriekurser och öfversätt-
ningsarbete. Han var skicklig också i fran-
ska och hade flitigt anlitats af olika affärs-
firmor. Det hade nästan alltid varit honom
en glädje att fylla dagen med intensiv verk-
samhet, och hans hustru kunde aldrig min-
nas, att hon hört honom klaga öfver trötthet.
Men med ens och utan någon föregående
sjukdom föreföll han totalt utsliten som ett
urverk, hvilket trofast och pålitligt nött sin
fjäder så länge, att den måste brista.

Nu skulle hennes Gomer få rättighet att
sjunka samman. Hon unnade honom det, när
hon tänkte tillbaka på de flydda, sträfsamma

åren ända från ungdomstiden, då han haft
sin mor att hjälpa. Alltför tidigt hade han
gift sig med henne, fattiga Helga Borgman,
och blifvit familjeförsörjare. Af kärlek, det
förstås. Men ack, hvad de litet haft tid att
vårda den kärleken som en vacker och öfver
det hvardagliga höjd lycka.

Ofrivilligt såg Helga på det stora grupp-
porträttet af henne, man och barn, hvilket
inramadt hängde öfver soffan. Fem gossar
och två flickor hade växt upp i det soliga,
men trånga och kanske något intellektuellt
kvafva lärarehemmet. Först i fjol hade den
yngsta flugit ur boet till ett eget sådant.

Och nu voro de två, som för öfver en
mansålder börjat lifvet tillsammans, oförhin-
drade att närma sig hvarandra utan störande
brådska af tusen kräfvande plikter. De
skulle icke behöfva afbryta ett samtal, därför
att klockan påminde dem om en utlupen fritid.
De kunde lugnt se morgonen vandra
framåt och lyssna till gatans oroliga buller
utan att ängslas öfver någon försummelse.

Och Gud ske lof, de hotande blå staplarne
af temaböcker skulle aldrig mera taga kväl-
larnas stilla ro ifrån dem!

För egen del kunde hon knappast kalla sig
öfveranstängd numera. Hennes nervspän-
nande tid, då hemmet surrade af barnarö-
ters stäm, och sybordet dignade af trasiga
strumpor och byxor låg rätt långt tillbaka.
När barnen växt upp, hade de så småningom
glidit ifrån henne till egna hem och intressen,
och hennes värf blef mera momentant som
farmor eller mormor.

Hemmet hade krympt samman med åren.

Gossarnas båda rum hyrdes ut. Och den
stora salen, där det rasats och lekts och dan-
sats i tjugo år minst, skildes från deras vä-
ning och togs till en annan.

Gomer och Helga tänkte för resten på att
bryta upp från stadshemmet och bosätta sig
i det bysamhälle, där de första gången träf-
fats, då hon varit i prästgården för att lära
hushåll, och unge Malm kommit dit för att
läsa in prästens pojkar i elementarskolan till
hösten. Mycket af det, som låg emellan det
året och nuet hade Helga glömt, men däremot
föreföll det henne som om den sommaren
med dess tusen små hågkomster närmade
sig henne mer och mer lefvande. Det skulle
bli så roligt att nu i maj — Gomer hade kom-
mit den 18 maj — resa dit med honom igen
och liksom leta fram minnena ur deras göm-
ställen.

Hon satte sig i den gammalmodiga länsto-
len med sybordet framför. För att kunna se
bättre nedåt den långa gatan flyttade hon
undan en blommande azalea. Hennes händ-
er hade börjat darra litet. Hon plågades
tidtals mycket af reumatisk värk. Mödosamt
lyfte hon den tunga krukkan. Så där ja! Nu
såg hon ända bort till kröken. Hon var smått
nyfiken på, om icke Gomers gång i dag
skulle vara raskare och spänstigare än an-
nars. Han som hon hade säkert känslan af
att något nytt, något de långt efter som en
hägrande fjärrsyn, nu skulle bli deras.

De voro ödets födelsedagsbarn i dag, de
två, och de skulle stå vid ett dukadt bord
med de underligaste gåfvor. Det de önskat
sig för ett fyrtiotal år sedan, skulle de nu få:

"HVART HA ALLA MÅLARFLICKORNA FRÅN
akademien tagit vägen?" — detta var re'n när
undertecknad gick på Konstakademien i början
af 1900-talet ett gängse talesätt. Man behöfde ju
bara bläddra igenom en och annan årsberättelse
med föregående elevs namn, så häpnade man
öfver alla afbrutna konstnärbanor inte minst på
spinnisidan. Men nog skulle det bli annat af med
vår generation — det hade vi förstås klart för
oss, vi kvinnliga kamrater. Lärarna i gemen voro
nog mer pessimistiska. Särskildt glömmar jag al-
drig hur prof. Oscar Björck brukade slänga sitt
vackra, gråsprängda faunhufvud bakut, låta ett
hvitt leende breda ut sig i det rödaktiga bock-
skägget och på ett förljusande hänsynslöst sätt
förkunna, att damerna kunde nog ha talang gu-
bevaras, men se energi — uthållighet — det fröt
dem i allra högsta grad. Och därför stannade
de i stöpet...

Det blef inte heller så värst många af vår
generation, som förvaltade sina pund med den
rätta, sega uthålligheten. En af dem som inte gif-
vit tappert är Edith Fischerström och vitt-
nesbördet härom är den separatutställning hon
nyss haft anordnad i Nya Konstgalleriet på
Strandvägen. I den uppsjö af konstutställningar,
som denna vår fördelat intresset på allt för
många håll, har hennes säkerligen ej blifvit nog
uppmärksamman, men min öfvertygelse är, att
Edith Fischerström genom fortsatta utställningar
kommer att tilldra sig intresset som en af våra
allra duktigaste svenska målariinnor. Det är en
så frisk fart parad med måleriskt behag särskildt
öfver hennes landskaps- och genrebilder, att man
bakom dem känner pulsen af äkta inspiration.
Konstnärinnan har sett och återgett i nästan sam-
ma andfådda andedrag, stormförtjust att äga duk
och penslar som uttrycksmedel.

Som ett osvikligt värtecken ha vi, några sam-
manhållande rester af en gemensam årgång på
Konstakademien, lärt oss att anse Edith Fischer-
ströms ankomst med vårvindarna till Stockholm.
Då lämnar hon sin make, som är officer, och
sina barn i sticket för en tid — förr i Sollefteå,
nu i Hesselholm — lämnar hushåll och sömnad
och hela hvardagsfonden tom, tar med sig sina
sista målningar och slår i stället upp målarskrinet
i en liten ateljé på Birger Jarlsgatan i Stockholm.
Här målar och retoucherar hon som besatt af
den s. k. "målarflugan" — för att nu använda ett
vulgärt, men expressivt uttryck. Till synes mer
eterisk eller rättare stälfjäderspänstig är från år
riktigt sprakar hon af elektrisk energi. Och det
bästa af allt — hon ordar inte vidt och bredt om
konstens höga uppgifter, utan hon målar själfallet

Porträtt till dagskrönikan.

Edith Fischerström.

Ole Kruse.

Berta Onnerberg.

Fru Helga Larsen.

Fru Malling-Hauschultz.

Karen Ankersted.

som hon själfallet återvänder till husligheten,
hvilken tycks kunna vara en god jordmån äfven
för konstnärskapet.

MARCELLE.

Den 9 maj försiggick kyrkoherdeinstallation i
Masthuggskyrkan i Göteborg och då såg man
Ole Kruses altartafla för första gången på
sin plats. I många år har konstnären arbetat på
den med kärlek, omsorg och inspiration, och
med stolthet kan han nu se på sitt fullbordade
verk.

Där uppe i sin lilla anspråkslösa ateljé, vid
Kungsgatan, där han ensam, i strängaste enkel-
het, lever sitt lif, har han skapat den, utan mo-
deller, utan förebilder, bara ur sin egen rika
fantasi. Där har han trollat fram detta strålande
tempel, som nästan tyckes blanda i sin glans.
Där har han sett Kristus knäböja i örtagården,
under det en skara ljusa änglar ur den blåaste
himmel skåda ned på honom, och en af dem
räcker honom en guldkimrande krona. På det
ena gavelfältet synes Noaks imponerande ge-
stalt med Arken i fonden och symboler af det
nygrundade templet, på det andra Moses med
lagens taflo som skola besegra det onda, i en
drakes skepnad vid hans fötter.

Det är ej med skuggor och dagrar han söker
få fram ljuset, säger Ole Kruse själf, det är
genom färgen själf och dess harmonier. Men främst
är det nog konstnärens egen varma känsla och
religiositet som strålar fram ur hans vackra
verk, som säkert skall stämna många till and-
akt och bli ett minnesmärke öfver honom själf
till kommande tider.

M. F.

Ett skandinaviskt rykte som kompositris har
fröken Berta Onnerberg skapat sig med
sina bägge eleganta, melodiosa valser "Roses
d'automne" och "Nous deux". Fröken Onnerberg
har ända sedan hon var lifen aldrig kunnat låta
bli pianot, men att af hennes fantasier skulle bli
regelrätta kompositioner, som kommo ut af
trycket, hade hon knappast tänkt sig. Men så
infångades den melodi, som fick namnet "Roses
d'automne" af direktören för en biografteater
och därmed var isen bruten. Denna vals har gjort
stor lycka, då den föredragits på Stockholms för-
nämsta restauranger. Och "Nous deux" har
alla förutsättningar att bli ett lika omtyckt pu-
blikstycke.

*

Af de danska kvinnor, som invalts i Folketin-
get ha vi i ett föregående nummer porträtterat
fru Elna Munck. De öfrigas bilder meddelas här.
Fru Malling Hauschultz och fröken An-
kersted äro valda på högerprogram, fru
Helga Larsen är socialdemokrat.

Resan, de drömt om! Det gjorde ingenting alls, att den var lång. De hade tid. Vårdagarna, de suckat efter, när de solblanka runnit förbi utanför deras dammiga stadsfönster, skulle de nu få njuta af under en oändlig himmel. Och hemmet, de hoppats få bygga invid granskog och björkhage, det hade en annan byggt, fint och modernt och bekvämt, en annan, som gärna ville sälja den lilla villan. Lektor Malm hade hört sig för.

Helga visste ej riktigt, hur det kom sig, men hon kunde icke vara riktigt glad för den där villan. Dels kunde de icke taga den utan att låta infestna den, och dels fruktade hon, att deras gamla bohag ej skulle tåla vid ett så nytt omhölje. Det kunde icke nekas, att det äldrats med dem. Trofast, tänkte Helga med kvinnlig smeksamhet, men icke just vackert. Det var rispor här och fläckar där, och tidens gnagande tand hade borrar sig in i träet.

Hon fann det dock så svårt att påpeka det för Gomer, hvilken af sig själf aldrig märkte sådant. Hon tyckte, att för hvarje skavank hon visade, skulle han se upp på henne och draga sig till minnes hennes förvissning, hennes skröplighet och så — det var ännu värre! — sin egen. På det sättet skulle de aldrig komma längre än till paradiset's port. Och att jagas ut i världen igen, det vore både grymt och meningslöst. Inte ha någon strid att genomkämpa eller mål att sträfvä för!

Nej, det enda hemlighetsmakeri de måste ha för hvarandra var just sin egen ålderdom. Började de tala om den som en beständig gäst i huset, skulle de falla ihop och inte orka taga kvällsglädjens vänliga solflöde till sig. Förr, när de blickade in i framtiden, hade de alltid sagt sig, att de skulle bli unga på nytt den dag, lifvet lossade pliktremmarna. De skulle med ens lyfta sitt inre mot ljus och luft och frihet. Och Helga undrade, om inte — hon log stilla — Gomer alljämt trodde på den hängömda ungdomen.

Hon hade liksom på prof broderat en hvilokudde åt honom. Medan hon sytt den, smög ett skymningsblidt vemod sig in i hennes tankar. Hade det varit för han ägt tid att vila, skulle naturligtvis hans hufvud sjunkit till ro i hennes knä... Hon visste ej hvarför, men just vid det arbetet kunde det pina henne att tråda glasögonens skaklar bakom öronen, och att efter en stund ånyo taga af dem för att torka glasen.

Fästän hon var skrynklig och torr i skinnet, bodde kvinnans unga lust att behaga den hon älskade ännu kvar inom henne, och hittills hade hon alltid varit den upplifvande, när han kom trött hem till det gamla hemmet, där allt sedan årtal stod på samma plats.

Skulle det nu rubbas, plockas fram i vårdagen, obarmhärtigt granskas af främlingar? Och måste hon själf sofa och förkasta och märka förgängelsens spår hos ting hon höll kära för deras samhörighet med hennes hustru- och moderskärlek? — — —

Därnere på gatan kom Gomer. Jo visst var han rakare i ryggen än eljes och blicken gaf sig icke tid att undersöka om hans fötter trädde på belemniter eller ortoceratiter. Blixtnabbt, men plötsligt oändligt mattande, for det igenom henne: Hvad han nu skall forska i allt möjligt, gå på muséer, föreläsningar och arkiv! Det är väl också därför han vill ha villan. Därifrån byn är så bekväma kommunikationer till en storstad.

Lektorskan reste sig. Hon såg sig nöjd omkring. Det märktes, att rummen pryddes till fest. Vårblommor öfverallt, och i salen ett gammaldags välförsett middagsbord dukadt med silfver och kristall och brutna servetter.

Så vårsolens leende öfver det allsammans, ungt, sprudlande af lifslust och kraft, en smula obarmhärtigt i sitt uppriktiga förlöjligande af rottingstolarnas nedsuttna sitsar

och spretande ben och af buffetens barockpelare, tyngre än hela möbelen tycktes det.

Så ilande fort kom icke Helga ut i tamburen, ty gikten hade behagat sätta sig i vänstra foten. Emellertid stod hon där, just som lektorn satt nyckeln i låset, och räckte fram handen för att hjärtligt klappa honom på ryggen:

"Välkommen hem, min egen fribytare."

"Tack du! Ja, nu får man krockera de rullande ödeskulorna från en ny ståndpunkt. Jag har gått och tänkt på ett latinskt uttryck: "Dies prima æstiva antiquorum." Han tog af sig rocken och ställde kappan med silfverkryckan i ett hörn. "Det vill egentligen säga "De gamles — romarnes — första sommar-dag. Jag tycker det passar in på dig och mig. Det är vår flydda ungdomsdröms — den aldrig upplefda — sommar-dag vi nu ska njuta. Vi kom aldrig mer än till morgonen den gången..." Han stack sin arm under hennes och förde henne med sig in i salen. Hon försökte låta bli att linka, men foten hade begynt värka och ömma.

Han blef kanske inte så glad för kudden, som hon tänkt, men latinet senterade han. "Det kan också heta Dies festi", nickade han, "och det hoppas jag, det skall bli för oss. Min bästa vila blir att se och lära så mycket som möjligt. Nu har jag tid på mig. Tänk bara det, att jag icke sedan jag var pojke kunnat få en ledig dag för att söka upp primula acaulis i ekdungen därhemma. När vi nu kommer dit, skall jag leta till dess jag hittar den lilla vårskönheten. Du är väl klar att resa i morgon bittida, Helga? Hej du," han gnuggade händerna, "det här är en fri herre med friherrinna, så nybakad man kan tänka sig."

Där kom lyckönskningstelegram från flera af barnen. Äldste sonen, konsuln, hade bestått en versifierad hyllning:

Hederns lager vire kring Din tinning!
Ålderns trygga ro Din lön och vinning!
Bärgat har Du lifvets bästa skördar.
Silfrad hjussa tacksamheten vördar.

"Jag skulle tyckt mera om det, ifall han låtit bli att göra mig så lastgammal," muttrade lektorn. "Jag är då inte skrot och lump än. Nej, skål, Helga, för vår egen vår! Nu ser vi, att den väntar aldrig för länge, som väntar på något godt."

Lektorns hade fått ett nätt gafvelrum med utsikt åt skog och slätt, det anspråkslösa hotellets bästa gästrum, och när de nu grundligt hvilat ut efter resan, skulle de bese villan och sedan taga sig en promenad. Den ovanligt varma och lugna väderleken hade kört bort Helgas gikt, och Gomer funderade på att gå utan öfverrock. När han varit här sist, hade han sannerligen aldrig begagnat ett sådant plagg. Det skulle varit allt för hinderligt vid skuffen öfver diken och bäckar och vid klättrandet i berg och backar.

Villan blef en desillusion. Den verkade på dem bägge alldeles för modern. En främlingstyp, hvilken växt upp efter deras tid och hänvände sig till en yngre generations flackare kraf på ett trefligt hem. Allting var stora vindfång, stora fönster, kala ytor, trappor, loggier, hopradsad kvasiarkitektur, mot hvilken deras gamla bohag skulle skrikit.

"Nej, den här få vi slå ur hågen," sade Gomer bestämt. "Den passar inte oss."

"Nej, inte alls," inföll Helga lättad. "Om vi nödvändigt ska flytta, är det bättre, att vi kommer till en stad."

"Ja, en storstad med många intressen, du. Jag har nödgats försumma så många år."

Utanför skolan stannade han mekaniskt.

"Jaså, här har blifvit femklassigt läroverk. Ser man på! Jag tror, jag går in och åhör en lektion." Han gled oemotståndligt in ge-

nom grinden. "Det kan ju hända man hittar något korn."

"Men det behöfver du ju inte mera. Hur kan du orka fråga efter undervisning nu?"

"Tja, det sitter väl i," mumlade han generad. Helga skulle bara veta, att han legat vaken ett par timmar och grubblat öfver, hvilken kurs i latin de skulle ha nästa år i VII, I. Det talades om ytterligare inskränkning.

Jaså, där var backen upp till ekdungen! Kaffen också, hade den inte blifvit brantare?

I detsamma sade Helga:

"Är det den där vi ska upp för? Inte minns jag den så brant — och inte så stenig heller. Jag tror" — hon sänkte rösten — "att jag stannar härnere och väntar på dig."

"Nej, nej, det är ju just uppe i ekdungen vi har våra minnen. Kommer du inte ihåg, när jag mötte dig där? Du var barhufvad och guldhårig. En stor knippa primula officinalis hade du i handen, och du lyste och bländade på långt håll. — Tag mig nu under armen, så startar vi."

Så andfådda, att de pustade högt nådde de krönet, där en böljande ängsmark som en grönskimrande sjö omslöt ekarnes susande ö. Dessa hade så nyligen skakat af sig fastetidens rosbruna löfpaljetter, att vårbälsten ej hunnit undanskaffa den förbrukade vintergrannlåten. Men lifvet hade vaknat i det seniga och starka grenverket; det glimmade till som små gulgröna blinkande ögon på alla kvistar.

Gomer orkade icke genast börja sin botaniska exkursion. Han undrade till och med om det icke skulle vara att begära allt för mycket af rygg och nacke att huka sig mellan snåren efter strapatsen i backen. Så där i terräng hade Helga icke varit någon fjäder vid hans arm. Hon tyngde förbaskadt.

"Det var kallt häruppe," sade Helga, "jag tror inte det finns lä någonstans."

"Nej, löfverket är så lite utslaget. Usch, hvad här är nedskräpadt med papper och glasskärfvor." Han petade otåligt med kappan.

"Jag går och sätter mig i solen, Gomer. På stenen därborta."

"Då får du vinden rakt i ryggen. Gå in i skogen istället."

Hon ville ej tillstå, att benen darrade af trötthet. Hon var inte alls van vid ansträngande promenader, hade mycket sällan kommit hemifrån annat än den biten till torget och Storgafans butiker.

"Hvad skulle jag därinne bland alla rötter och bråte att göra," sade hon.

"Jag trodde vi skulle plocka blommor."

"Ja, du."

På måfå och rätt stelbent stultade lektorn in till sin ungdoms dryader, men deras eviga värsjäl i de gamla träden förnam han icke, möjligen därför att han fick en så väldig nysningsattack, att pincenez'n slulligen föll af. Så blef det efter den istället för efter primulor han måste söka, och när den återkommit på sin rätta plats, spanade lektorn efter Helga. Hon behöfde inte ha hört nysningarna. Då skulle hon bara källa om de bortlagda galoschernerna.

Helga fanns i närheten, hopkrupen bakom en vindskyddande gran. Men tufvan hon satt på, var så låg, att Gomer måste räcka henne bägge händerna för att hjälpa henne upp.

På kvällen sutto de i det lilla gästrummets röda plyschsoffa och lade som alltid vid denna tid på dagen patience. Just som Gomer skulle flytta ett kort, sade han:

"Ja, i morgon blir det heft för realarne. Det var dumt, att jag reste ifrån deras examen."

"Du har ju varit med om den i tjugu år."

"Ja, för all del — nu rör det mig ju inte, men... Efter en paus sade Helga sakta:

"Du, Gomer, var det inte ändå underligt, att vi ingendera nämnde ett ord om vår ungdom i dag däruppe i skogen — eller tänkte på den? Tror du inte, att vi försuttit vår "sommardag", som du talade om. Det har varit morgon och blifvit kväll. Men dagen, den har arbetet tagit."

Han lät korten falla. I afton kände han sig onekligen slö och trött, men ändå ville han inte riktigt gå in på, att hon hade rätt. Han måste använda lifvet nu som en lång och ljus dag till hvilken vetandet strömmade in i ett starkt och mäktigt solflöde.

Men när han såg på hennes fina, vissna ansikte, så blekt i majskymningen, greps han af en ödslighetsförnimmelse. Fick han icke henne med, orkade han nog ej så långt.

Han mumlade nästan skyggt: "Vi har ju inga krämpor att tala om — sega bägge två."

"Ja, det har vi varit, så länge det behöfdes." Hennes ord brusto som bubblor i tystnaden, och det ljusa vårdiset tätnade omkring dem till en färglöst vemodig skymning, så stilla som om dagen för alltid vaggats till slummer i nattens famn.

Det ondas blommor.

Af DEN INBITNE.

(UTVARDSHUSVERANDA EN STRÅLANDE förvårdag. Nedanför en glad ängd med ekar och halfutspruckna vårlökar i ringlar och arabesker. Längst borta en skymt af hafsviken. Esteten och Filosofen inbegripna i ett extra smörgåsbord).

Filosofen: Ja, nu äro vi midt uppe i kriget igen. Vi kommo ju öfverens om, att icke vår glada frukost skulle få inträda ens i halfskuggan af kriget? Men det är du, som har att erlagga böterna. Jag är bara svarande.

Esteten: Gärna det, men jag måste svalka mig, eljes brinner jag upp i frågornas eld. Säg mig du, som larfvat på tankens allfarvägar och skumma gångsligar — huru skulle ens tviflet, huruvida kriget är godt eller icke, kunna uppstå, om icke en hel rad begåfvade människor kände och trodde på ett godt i det, som ter sig som ett ondt, det fruktansvärdaste af allt ondt: världskriget?

Filosofen: Begåfvade människor! Hvarför begåfvade? Ånej, det är bara missionspredikanter och pliktrogna komministrar, fikande efter pastorat, som undra så. Vanligt fromt folk känner inget behof att försvara Gud Fader. Kriget är helt enkelt något, som faller utanför trossystemet. På sin höjd uppfattas det som ett Guds gissel till människornas frälsning. Och de intellektuella? Ja, de ha aldrig yttat sig om kriget. De våga inte helt enkelt, därför att en tanke, som inte är en partitanke, i dessa dagar har alla utsikter att dö stråddöden. Och det är det erbarmligaste döds sättet för en idéens viking. Därför är det inte så tokigt att i väntan på de stora snillens dikarfacit af världshändelserna, nöja oss med denna lilla band-sanning: det som till effekten ter sig som ett ondt, ett fruktansvärdt ondt — har du själf sagt — det är också ett ondt. Och ändå är krigets verkan icke det radikalt onda, utan...

Esteten: Förlåt att jag afbryter dig med de gamla argumenten. Själffupoffringen, hjältemodet, ja, den skönhet, som trots allt hvilat öfver en gigantisk kraftmätning — om allt detta icke är godheter, hvar vill du då finna kategorier att stoppa in dem? Ty om dessa värden endast äro skenvärden, idéer i den föraktliga meningen, så äro de dock idéer, som hela folk på båda sidor om fronterna sugit styrka ur, ja, lefvat på i snart fyra år.

Filosofen: Ja, du vet, att jag inte hör till dem, som se skönheten i ett modernt infanterianfall, när ynglingarna rusa fram öfver en kraterterräng med det giftiga gasmolnet vältrande framför sig, medan kulsprutorna smattra och flygareskadrarna stryka fram utefter marken och så ut bomber i fiendeleden, som slukas af jorden. Ett sådant skä-

despel ligger icke längre till rätta för värdeomdömen af hvad slag det vara må. Det är hvarken hjältemod, själffupoffring, skönhet eller motsatsen. Det är den mera blinda kausallagen, afskalad allt, som i lefvande lifvet försonar oss med nödvändigheten. Försonar och förskönar, när vi se verkningarna af tuberkulosens ännu fruktansvärdare infanterianfall i en människolunga, när vi bevittna storhetens självalda undergång eller en till synes förnuftslos kamp för hus och hem eller bara för en idé. Men i kriget, sådant det nu utvecklas, är handlingen för länge sedan lösgjord från det förnuftiga, från själförsvarsidén. Därför är det mig snart omöjligt att ens ha en känsla öfver för hjältemodet. När människorna af kausallagen och af statens lagar, rent af tvingas att bli hjältar — ja du tycker det låter plump, när jag säger, att kursen på hjältemodet då sjunker under pari. I denna stund vore det vida större hjältemod, om midt under stormningen en man reste sig och stod orubblig som en saltstod sågande: "Kamrater, detta är galenskap. Jag går inte ett steg längre". Förmodligen skulle han aldrig hinna säga så många ord, förrän han genomborrats af sina egna. Men i de korta sekunderna skulle han ha sammanpressat all den ethos, som människosläktet förlorat under de sista fyra åren. Det skulle midt i stridsvimlet ha skapats en kraffkälla, en irrande punkt visserligen, men med en strålkraft oändlig som radiums.

Esteten: Vet du, att du förkunnar myteriets moral?

Filosofen: Ja, jag vet, men jag gör det med godt samvete, ty någon annan moral finnes icke att förkunna i detta krig. Jag tror inte, att någon enda af folkens ledare, icke ens kejsar Wilhelm, om han går in i sin kammare, vågar säga, att detta krig är ett befrielsekrig, ett heligt krig.

Esteten: Det är svårt att tränga bakom telegrammen, men ännu svårare att bakom de officiella fronterna hitta ett människohjärta. Men om det skulle vara så, som du tänker, att alla dessa soldater, som offra sitt lif, endast äro schackpjäser, som flyttas af nödvändigheten, då löses ju allt det onda upp af sig själf. Ty icke kan man förebrå en afskjuten pil, att den genomborrar en hjältes bröst?

Filosofen: Så menar jag också. Själffva kriget som en väldig förstörare af materiella och personliga värden är icke det onda, det som Fichte kallar "das radikale Böse". Och jag dömer heller icke de diplomater och furstar, som bära skulden för kriget. Dem får historien döma. Psykologen och moralisten vet, att dessa handlingar äro framprungna ur den kollektiva ondskan, som icke är något urondt, utan en produkt af de nationella fördomar och den internationella etiketten som säger, att vissa handlingar måste utplånas i blod. De diplomater, som släppt lös vildjuret, ha icke gjort annat än uppfyllt *comme-il-faut*-öfverenskommelsen staterna emellan. De ha helt korrekt velat göra rätt för sin diplomatlön. Men sedan strömmen en gång blifvit påsläppt, ha vi endast att hålla oss till elektricitetsläran, till orsakslagarna alltså. Det är dåraktigt att i detta sammanhang tala om godt och ondt. Så länge människan står under den diplomatiska korrekthetens, som är den kollektiva feghetens bann, är hon på andra sidan om godt och ondt. Det goda och det onda, som gjorts här i världen, har alltid utgått från enskilda personer.

Esteten: Om du drar ut dessa tanke-linjer, så träffar du längst borta i perspektivet en krigets förhålligare: du själf. Du flyttar ju alltsammans bortom godt och ondt.

Filosofen: Nej, då har du inte förstätt

mig. Det fasansfulla är, att vi ännu icke uppnått ondskans kulmen. Det mest skrämmande hitills var kejsarbriefvet.

Esteten: Kejsar Karls bref! Men vi veta ju icke ens med visshet hvad detta bref innehöll, om det i den väsentligaste punkten var förfalskad eller icke.

Filosofen: Det är alldeles likgiltigt, om den famösa punkten var förfalskad eller icke. Det är till och med likgiltigt, om briefvet öfverhufvud taget afskickats. Men dessa äro de ödesdigra fakta, som framgått ur diskussionen före och efter kejsarbriefvet: Både från fransk och österrikisk sida ha försports rätt starka fredssträfvanden, som tagit sig uttryck i muntliga förhandlingar och bref. Men nu skäms man å båda sidor för det goda man velat göra. Man skäms för och förnekar, att man i största hemlighet önskat och arbetat på fred.

Esteten: Förstår du då inte, att dessa dementier varit absolut nödvändiga både för ententen och centralmakterna, så länge kriget pågår!

Filosofen: Observera, att jag nu stigit upp från diplomaternas hala parkettgolf till moralens plan. Denna freds vilja hos två fiendliga makter var det enda spirande godhetsfröet under hela världskriget. Men det trampades till marken, krossades, ödelades. Ser du, det är ett svårt ondt att vilja det fula, det nedriga, att döda spirande lif, att vända sanningen i lögn och förminska lifvet för de svaga och små. Det är ett stort ondt att förstöra andliga och ekonomiska värden och utså hat och hämndkänslor mellan bröder. Men ett större ondt, det allra största onda är att vilja det goda och känna dess makt, låt vara en kort ljusglimt i en värld af mörker, och sedan förneka, att man velat det. Att skämmas för en god handling — det är det radikalt onda. Nu börjar jag fatta hvad skriften menar med den synd, som icke kan förlätas, synden mot den Helige ande. Det är att ha förnummit nådens makt inom sig, att ha genomstrålats af ljuset och så stå upp och häda den goda viljans ande, förneka ljuset.

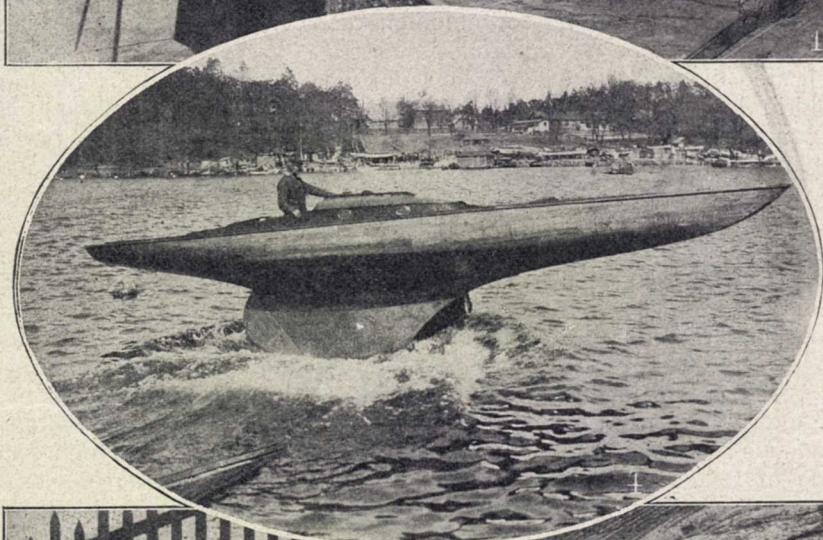
Esteten: Det är då för väl för församlingen, att den icke har dig till själasörjare. Ty hur skulle de enfaldiga i tron förstå dina gradationer af synden?

Filosofen: Jag vill ställa dig inför ett dilemma: En man afskjuter en kulspruta midt i en hop af blommande ynglingar. Det är hans lands fiender och han handlar under tvånget af krigets lagar, ja, kanske en smula i tro på, att han för ett heligt krig. Allt detta läser du om i en tidning. Nu smyger sig, medan du arbetar en iskyld värrådisa, en karl fram öfver den glada ängden här nere, pressar hälarna ned i vårlöksbestånden, vräker upp det spirande gräset och skalar af ekens knoppbärande grenar. Skillnaden i skadegörande effekt är uppenbar, men hvilken af de båda männen dömer du hårdast? Hvar finns förblindelsen och hvar finns den råhet, som går öfver allt förstånd?

Esteten: Behöfver jag verkligen svara på din fråga?

Filosofen: Nej — men där ser du, att ondskan har grader. Och nu förstår du, hvarför jag icke dömer kriget och krigaren. Men att känna, hur godheten kväller inom en och ändå öppna sin mun till smädelse och förnekelse, det är som att stå midt i en blommande vår bland spelande källor och trampa ned blommorna och förgifta källorna. Naturens läkedomskraft för människornas tanklöshet och maktmissbruk är outgrundlig, men när själfva vårbrodden är förstörd, marken förtorkad, lifskällan förgiftad, himmelens blå svärtadt — då spira endast det ondas blommor.

I vårens soldagar och

HUR MÅNGA SKAL-der ha icke lofsjungit våren — det blef slutligen så enformigt med dessa välklingande strofer till naturförnyelsens årstid, att andra skalder togo sig för att häda våren, kalla dess solsken obarmhärtigt, dess fågring trolös, dess ljumma vindar fördärfbringande. Men våren själf — hur förhåller den sig inför människornas olika stämningssyftningar? Den gör, som all verklig storhet, den hvarken förhäfver sig öfver lofsången eller tar illa upp smädelserna. Den fyller ovederlägligt sin underbara uppgift att inviga naturen till nytt lif med segrar och nederlag, jubel och smärta, och först och sist skänker

1. Ett vårmotiv från Strömparterren. 2. En koloniträdgård vid Enskede. 3. Norsfiske nedanför operan. 4. Sommarbåtarna sjösättas i Brunnsviken. 5. Vår på Valdemarsudde. 6. Med kraffa och spåde. 7. En frukostrisp efter morgonarbetet på åkern. 8.

knoppningsstunder.

2

5

den åt människan, det stora, otåliga och nyckfulla barnet, förmågan att känna sig pånyttfödd och optimistisk midt i lillvarens vederböda. Våren 1918 strålar mot en hemsk fond af död och lidande, men hur hotande tecknen än äro som bebåda den närmaste framtiden, ha vi ingen rätt att förtvifla. Majs himmel är fortfarande blå, naturens förårsdräkt bär de ljufiligaste färger och jorden mumlar af de groende skördarnas musik. — Hur stockholmsvåren ter sig berätta våra här meddelade bilder, och särskildt hur det arbetas i Stockholms omgifningar för att skaffa föda åt den stora bikupans invånare.

Villan skall prydas. 9. En kvinnlig jordbrukare. 10. Snart är stugan färdig. 11. Två unga landtbrukare. 12. I sveff och möda skall teigen brytas. 13. Potatisen sättes. — 1, 3, 4, 5—8. O. Norberg foto. 2, 6, 7, 8—13. Pressfotobyran.

3

8

12

13

Nål och slef i stället för slamrande maskin.

Hvad Norrköpings stad gör för fabriks-
arbeterskorna.

I NORRKÖPING PÅGA SOM BAST DE STATS-
understödda kommunala kurserna för arbetslösa
fabriksarbeterskor, som till ett antal af 300 hör-
sammatt kallelsen. Här beredes de unga fabriks-
arbeterskorna tillfälle att inhämta kunskaper i
sömnad och matlagning, i läsning, skrifning och
räkning, i hygien, yrkes- och arbetarlagstiftning
samt medborgarkunskap.

En kommitté under ledning af härads höfding
Ernst Wallin har nedlagt ett godt stycke arbete
på att åstadkomma dessa kurser. Särskildt verk-
sam har doktor Anna-Clara Romanus varit. Som
ledarinna för kurserna har kommittén gjort ett
lyckligt val i fröken Anna Jacobi.

Sömnadskursen är förlagd till f. d. källaren
Spirans lokal. I två stora, idealiskt ljusa och luf-
tiga salar klippa, sy och pressa dagligen 45 par
flitiga händer och 35 st. symaskiner, som gratis
ställts till kursens föfogande af Singers filial,
surra i kapp. Nytt sys och gammalt ändras och
rustas. Detta senare icke minst. En ung flicka
förevisar med stolhet en mycket nätt hvit klän-
ning, som hon sytt — "effer modejournal". Gamla
kjolor, vederbörigen tvättade och pressade, för-
vandlas till de trefligaste blusar. De allra flesta
sy eget arbete, som naturligtvis ger mesta in-
tresset. I annat fall ställer Hjälpcentralen mate-
riäl till föfogande.

"Jag tycker allihop är så roligt, men det allra
roligaste är sykursen," sade en ung kursdeltagare,
"det var så bra att få lära sig sy på ma-
skin, jag hade aldrig trampat en symaskin förr.
Nu önskar jag bara, jag finge gå mycket längre,
så jag hunne lära mig ändå mera."

"För min del tycker jag bäst om matlagnings-
kursen," säger hennes sidokamrat, "för se jag har
arbetat på syfabrik, så jag kunde ju sy lite förut,
men det är roligt vara med här ändå." Båda se
så förnöjda och arbetsglada ut. Lärarinnorna
vitsorda också kursens flit och intresse.

Så gå vi till matlagningskurserna. Dessa ha
mest förläggas till tre olika ställen: Gustaf-
Adolfsskolan, Moberg-Eggerska skolan samt
Gasverkets inventiösa demonstrationslokal. —
Det är torsdag. Men de annars på denna dag
traditionella rättarna, ärtor och pannkaka, lysa
med sin frånvaro. Man får i dessa tider laga af
det som finns att få. På ett ställe upptager mat-
sedeln kålsoppa och "raggmunkar", en omtyckt
ösgötarrätt, bestående af rårifven potatis och —
då hvetemjöllet som nu tryter — rågmjöl och
mjölk. Kursdeltagarna ha slutat sin middag och
hålla som bäst på att servera sina gäster, några
små folkskoleflickor, som hvarje dag här få en
riklig måltid. De höllo just som bäst på att in-
mundiga sin tredje portion raggmunkar. Aptiten
var glänsande, ansiktena strålade. "Väldigt
godt!"

På bakborden ligga fina födelsedagskransar
och präktiga rågbullar bakade af medhaff mjöl
och tillsatta med potatis och kålrötter. "Det är
så roligt komma hem med de här fina kakorna.
Det har aldrig blifvit af att baka där hemma.
Man hade liksom inte lust och inte var det myc-
ken tid heller, när man gick på fabriken," säger
en flicka och stoppar försiktigt ner skatterna i
sin väska.

"Nå, men skrif- och räknekurserna äro väl bra de också?" —
"Ja, visst är de väl bra," kommer
det lite dröjande, "men inte är
det ju så roligt att sätta sig på
skolbänken, när man är så här
gammal. Man har ju glömt det
mesta och det tycker en ju är lite
förargligt, förstås." — Att skrif-
och räknekurserna äro nyttiga,
erkänna de nog, fast man ser, att
de ej äro så populära som de
praktiska. Den ofvannämnda am-
bitions känslan spelar in, och nyt-
tan af att kunna laga lite mat,
baka och sy står klarare för dem.

—Ja, nog behövas dessa teore-
tiska kurser också. Det händer,
att flickor, som för endast få år
sedan slufade skolan, glömt bort
både multiplikationstabellen och
stora bokstäfverna. Och så un-
derligt är detta ej heller. En väf-
verska, som i flera år stått dag
ut och dag in vid sin väfstol sade:
"Jag började gå på fabrik, när jag
fyllt 13 år och sen vardt det, som
om bara fabriken fanns till för en,
man brydde sig inte om något an-
nat, och så glömde en snart det
lilla en lärt."

Anna Jacobi.

"Jag är så glad för de här kurserna, så glad
så jag tror knappast det är sant ännu," sade en
annan, äldre deltagare, "tänk, bara det, att det
finns människor, som bry sig om att ställa till
med något sådant här för oss nu, då vi inget ha
att göra på fabriken." —

Då man hör allt sådant, kan man ej annat än
känna sig förvissad om, att dessa kurser skola
för det stora flertalet deltagare stå icke blott
som ett trefligt minne utan äfven lämna reell be-
hållning i ökade kunskaper och nyväckta intres-
sen, hvilka de nog så långt sig göra låter, kom-
ma att tillämpa och odla i sitt dagliga lif. Hem-
mets sysslor, som säkert i de flesta fall på ett
sorgligt sätt åsidosättas af arbeterskorna så snart
de väl en gång "börjat på fabrik", ha äfven fått
ett annat värde, då de lärt sig inse, att en god
slant kan sparas genom eget arbete i hemmet.

Detta är en sida af saken.
Att väcka och lifva deltagarna till högre in-
tressen, till att söka äfven andra och ädlare nöjen
än de, som ligga närmast till hands och locka
mest: biograf och danstillställningar, dessa se-
nare nog ej alltid af bästa slag, har äfven varit
ett syftemål för kursanordnarna. De ha velat för
en kort tid lyfta arbeterskorna ur deras otvivel-
aktigt mycket enformiga tillvaro och öppna deras
ögon äfven för andra värden i lifvet. Mycket af
det som sås faller på stenören och bland förne,
men något faller äfven i god jord och bär frukt,
det veta vi är ett sant ord, som också härvidlag
kommer att äga sin tillämpning.

ANNA ELG.

Manuskript och bref
af redaktionell natur torde alltid
adresseras till Redaktionen af Idun,
ej till någon särskild medlem af
densamma.

Också en storstadsbild. Den nyinvigda Helgalundskyrkan på Söder.
Pressfotobyran.

Röster från skilda håll.

Till far och mor i Sveriges i landthem.

VI HA MOTTAGIT EN VARM VÄDJAN
till hemmen på landet och offentliggöra därur följande:

Nödläget är i år för våra stockholmsbarn svårare än någonsin förut, och brist samt umbäranden stå för dörren i mångt fattigt hem. Vid tanken härpå kunna vi icke annat än äfven i år vädja till välvilliga landtbor att också i sommar, om förhållandena det medgifva, mottaga något fattigt, välartadt hufvudstadsbarn i sitt hem. Väl förstå vi, att frångången äfven för landtborpa i år äro större än förut, men ändock vilja vi hoppas, att vår vädjan icke måtte illa upptagas, utan att vår bön äfven nu, när det bäst behöfves, måtte mötas af samma välvilja och förståelse som förut.

De, som vilja lyssna till vår bön och mottaga något feriebarn, ombedjas snarast möjligt ingifva anmälningar med angifvande af tydlig och fullständig adress till fröken Marianne Bolin, Karlavägen 59, Stockholm.

Barnens resor fram och åter bekostas af oss.
Stockholm i april 1918.

K. J. Ahlberg, direktör, B. O. Aurelius, komminister, Stina Beckstrand, fröken, Anna Bergström, fröken, Marianne Bolin, fröken, And. Branzell, öfverlärare, Ernst Carl, öfverlärare, Louise Danielsen, fru O. Hansson, kyrkoherde, Ernst Klefbeck, kyrkoherde, E. Lindeberg, komminister, P. Er. Persson, öfverlärare.

Lätta storstadsbarnens tunga sommar!

VID ARBETSBORDEN, PÅ FABRIKEN SITTA
mödrarna, och medan händerna rastlöst röra sig i invanda grepp, tala de om sina bekymmer. Det står ett sorl i salen, man frågar och talar, och ingen utväg ser man.

"Värst är det med barnungarna," säga mödrarna. "Att inte kunna ge dem, hvad de behöfva! När de gråta efter mat och inte kunna förstå, att man inte har. — An så länge går det väl an. Så länge krubban är öppen, och de där få sin goda välling och mjölk. Men till sommaren, när krubban stängs! Att lämna bort dem privat, går inte. Folk vill inte ta emot dem i dessa tider. Och om de ville, skulle man inte ha råd. De skulle ändå inte kunna skaffa dem mjölk och hvad de behöfva. De små bli så sjuka af kålrötter. Potatis det har man ju inte sett på en månad. Och ändå säges det, att det skall bli värre. De säga, att också kålrötterna skola ta slut! —"

— Och så slutar skolan, säger en mor. Och mina pojkar, som är så hyggliga och dukiga i skolan och få beröm af läraren, de skola hållas på gården, och då har man aldrig en lugn stund. Man vet aldrig i hvad för sällskap de kunna råka. Så mycken dålighet, som det finns nu! —

— Och mina få middag i skolan, säger en. Ända sedan far dog. Och om eftermiddagen äro de i arbetsfugan och få både mat och tillsyn och lära nyttigt arbete. Men till sommaren stängs allt. Räcker det dåligt nu, hvad skall det bli då? Och det värsta är ändå, att de skola gå utan tillsyn hela dagarna. Man vågar knappt tänka på det. Det är synd om barnungarna. De kunna ju ej hjälpa, att de äro till! —

Samtalet tystnar. Hvar och en tänker på sitt. Händerna flyga under arbetet i invanda grepp.

Ni mödrar ute på landet, i lyckliga landthem långt bort från fabriker och hvisselpipers hets! Kan Ni se dem i deras arbete, mödrarna i städerna, kan Ni se dem, där de skynda längs den långa förstadsgatan för att på den fattiga middagsstimmen hinna hem och värma upp maten och se om barnen? Kan Ni följa deras tankars oro, där de sitta och tänka på barnskaran på bakgården och undra om fioaringen, som är vicemamma för småsyskonen, har bytt på lillen och gett honom flaskan.

Aldrig har samhället fordrat mer af oss än nu. Och aldrig har vårt beroende af hvarandra och andras behof af oss känts som nu.

Ni mödrar i lyckligare förhållanden, hjälp någon af dessa Edra medmödrar i deras bekymmer! Gif något af ert barn plats i ditt hem och i ditt hjärta för i sommar!

Vi undertecknade, som i vårt arbete som fabriksysstrar och

föreståndarinnor för intressekontor på fabriker komma i daglig beröring med arbeterskorna, skola gifva Er anvisning på barn, som behöfva komma på landet. Uppgif, hvilken ålder Ni önskar och om Ni vill taga emot en gosse eller en flicka! Vi skola låta undersöka barnen af läkare, om Ni så önskar, och skola gifva Eder upplysning om deras hem. Din moderliga tillsyn, solskenet i din täppa och mjölk från din ladugård, kan gifva barnen glädje och lifskraft för år framåt!

Skrif till Kommittén för sommarbarn, Brännkyrkagatan 165. Från dem, som vilja hjälpa till, men ej kunna mottaga något barn, taga vi tack-samt emot hjälp i pengar till barnens utrustning.

Kommittén för sommarbarn:

Edit Almén. Edith Bosæus. Ida Fischer. Maja Liljesköld. Ester Låftman. Hertha Svensson.

Hemmen och de bättre ungarlarne.

Tag om bakfoten har Eder kåsör fått då han tror, att den arme ungarlen håller på att omkomma af ledsamhet och uppskörning. Å, nej, tiderna äro nog svåra men säkerligen minst svåra för ungarlarne, som hvarje dag kunna äta sig mätta, om än till pepprade priser.

Icke förty likvisst är nog "something wrong" då en stor skara ungarlar gå oinfångade och ännu större antal familjeflickor ej komma "i vaggen". Något bör göras och någon måste görat. Som part i målet får jag bida.

"UNGKARL 84".

D. S.

Skulle någon af tidningens älskvärda läsarinor vilja hafva förbarmande öfver mig vore jag henne evigt förbunden. För eventuell reflekterande beder jag om mig själf få nämna: Jag är 34 år gammal, ganska lång, smärt, mörk, berest, med fast karaktär, god samhällsställning, god årsinkomst (ca 10,000), passabelt yttre m. m.

D. S.

När sagan är i gång.

BARN VILJA HÖRA SAGOR, SAGOR MED glans och färg öfver sig. Hvem undrar på det? När man ännu ser med stora, undrande ögon ut i en värld som man tror hysa obegränsade möjligheter, när alla vägar skymta öppna någonstans långt bortom medvetandet, när allt är oförstörda illusioner, stor klarögd förväntan. Då älskar barnafantasierna att befolka sitt Soria-Morialand med sagans för den så lefvande väsen och bli dessa sedan ofta förebildliga för deras uppfattning af den dem närmast omgifvande världen. Alla, som ha lyckats fånga ett barns intresse ha nog någon gång fått utstå jämförelser med mer eller mindre sympatiska figurer i barnaminnets sagogalleri. Både riddare och röfvere, både goda féer och — trollpackor reinkarneras säkerligen i litet hvar af oss, förutsatt att vi gjort oss bemärkta af småttingar.

Allt detta är, som det bör vara. Fantasierna bör väckas och utvecklas. Sagan ger barnet den första, gripbara bilden af lifsföreteelserna. Att den måste fömligen summariskt döma mellan ond och god, att nyanserna och måttan felas, det är endast en nödvändig begränsning med hänsyn till det utvecklade sinne den riktar sig till. Och färgerna skola vara starka men inte skrikiga, där skall vara fart och lif i sagan men inte osund sensation. Färg för ögat och färg för fantasierna stärker barnasinnets kärlek till lifvet, denna kärlek som är det fundamentala, det som sedan ger mening åt allt annat.

Det måste också till en brinnande kärlek till lifvet för att kunna skriva sagor af det rätta slaget, kanske också för att på rätt sätt berätta dem. Man kan få höra äldre, annars mycket omdömesgilla personer på tal om någon god men gifvetvis enkel saga, barnberättelse eller barnvisa yttra: "Det där är ju fnoskigt. Lär barnen i stället förnuft från början!" — Förnuft, ja. Men när man mestadels med förnuft menar den lifsyn, hvar till man kommit efter många år af skiftande erfarenheter, då skulle följden vara, att man sökte slå i barnen saker, som för dem vore obegripliga och sålunda odugliga att vare sig roa eller fostra dem.

En god sagodiktare är ingalunda någon underklassare inom författarnes skrå. De finnas emellertid, som hysa en sådan uppfattning. Annars förefaller det, som om skapandet af en verklig god saga skulle förutsätta fullt ut en vanlig författares bästa egenskaper och därtill ännu en, förmågan att kunna sondera barnasjälens mera egenartade mottagningsmöjligheter samt klarsyn och kärlek nog för att stöpa om det högsta, som författaren utvunnit af sin syn på världen i en för barnen njutbar och fattbar form. Sagan, diktad i kärlek till ett växande släkte behöfver visst inte vara en af en tom hjärna sam-

manrörd vattenvälling, i hvilken man slängt några fadda kryddor, den är ett verk så godt som något och dess verkan kan ha en räckvidd, som långt ifrån bör underskattas.

Om sagor, som om alla andra litterära skapelser, gäller, att de af dem lefva längst med bevarad friskhet, hvilka till upphofsman ha haft en verklig konstnär. Sålunda har man ju funnit, att exempelvis Andersens sagor kunna läsas med största intresse och behållning äfven af vuxna. De besitta just den konstnärliga smidighet, som gör dem oberoende af läsarens eller åhörarens ålder och af fidsströmningarna. Här dansa bilderna i kaleidoskopisk brokighet, men vid alla växlande syner hör man dock i fjärran lifvets källa porla lika frisk, lika evig och oföränderlig.

Att berätta sagor så att barnen ryckas med är, som nämnt, en sak, som inte enhvar går i land med. Äfven där måste intresset och kärleken till ämnet vara med, sprida värme och gjuta lif i det hela. Utom det att vi ju ha våra vänliga "sagotanter", som mestadels mera publikt förnöja andligen hungrande småttingar med sin älskvärda konst, så saknas ju ingalunda i hemmen här och hvar en god och förstående sagoberätterska. Att de bli allt sälsyntare är emellertid säkert. De materiella omsorgerna bli allt mer och mer dominerande i hemlifvet och rostunderna bli endast gamla minnen från en tid, då jätket och dagens tunga kamp med tusende bekymmer ännu ej lagt sin hand öfver de vuxna familjemedlemmarnas tillvaro. Bladdrar man i gamla släktkrönikor eller eljest sådana arbeten, hvari en gångens tids hemlif skildras, så skall man möta mångt kapitel, som berättar, att man i gamla tider, trots sin stränghet i mycket, dock var ganska angelägen om att tillgodose såväl barns som vuxnas behof af en harmonisk och ur hvardagens grå upplyfande föreställningsvärld. Nu har man, som sagt, fått annat att tänka på.

Väl är det sant, att gamla, goda sagor aldrig bli föråldrade, men önskvärdt vore kanske, om det nya i den vägen som nu skrives försökte att ur vår egen, synnerligen märkliga tid utkristallisera något, som kunde göras förståeligt, njutbart och lärorikt för barn. En stor gärning vore det förvisso, att i själen hos ett växande släkte nedlägga ett grobart frö till en renare, bättre och fastare vilja, hvars uppgift det skall bli att dana en ljusare, ädlare och tryggare tid än vår.

Mycket ondt men också mycket godt har träd i dagen under vår tids stora kamp. Många hjältar ha funnits och finnas ännu, hjältar i det tysta ej minst, hjältarna utan namn i sagan om den största pröfning, som mänskligheten någonsin genomlevat. — Så ädel sådd i rättan tid! De små vilja höra sagor. Gif dem då sådana, som andas kärlek till lifvet och till alla människor! Bygg en lycklig framtid och den eviga freden på en gyllene grund! Bygg den i barnasinn!

FRITZ SANDQVIST.

Spalten om böckerna.

MONEY AF GABRIEL SANDEN AR en roman från det moderna Amerika, som handlar om mycket pengar och om en underbar flygmaskin, hvilken erhåller drifkraft genom trådlös transmission och följaktligen går fullständigt ljudlöst. Vidare förekommer en ung amerikanska utrustad med all den yttre charm och inre kyla, som förmodligen blir konsekvensen af att födas och fostras i ett land, där jakten efter guldet är det enda, som gör lifvet värdt att lefva. Ty romanen exemplifierar med skarpa maktbegärets imperium, penningens allt förkrossande styrka. Det känns ibland under läsningen som om man vistades i en dunstkrets af kväfvande gaser, man famlar efter en enda hand, som ej är hård af egoismens brutalitet, man flämtar efter en vindkåre, som har vaggat sig frisk på de ängar, där lifvets hjärtblommor växa. Romanens enda sant mänskliga karaktär, uppfinnaren Elmer Johnson, dödas i malströmmen af intriger och vinningslystnad och därmed är skildringens bittra, hårda ton konsekvent genomförd. Odeladt erkännande förtjänar emellertid författarens stundom bländande framställningskonst, buren af en stil, hvars fart och rytm röja den borne berättaren. Som exempel kan anföras andra delens inledningskapitel: flygtäflingen vid Chicago med ankomsten af det sällsamma luftfartyg, som drivres med trådlös ström. Det kapitlet bland andra är helt enkelt

PIANISTFÖRBUNDET ÄR EN SAMMANSLUTNING af framstående pianister i hufvudstaden, som genom egna konserter ämna låta publiken få kännedom om sina talangers bärvidd. Den första konserten ägde nyligen rum i Musikaliska akademien under medverkan af hofkapellet och lofvade godt för förbundets framtida verksamhet.

Kungl. teatern har haft en "svensk vecka" upptagande såväl konsertafdelningar som operaföreläsningar. Operorna utgjordes af W. Peterson-Bergers "Arnliot" och Andréas Halléns "Waldemarsskatten", alltså två dramatiska tonverk representerande ny och gammal stil. Herr John Forsells utförande af hufvuduppgifterna blef naturligtvis af lyckligaste verkan. De båda konserterna upptogo ur de ungas läger namnen Ture Rangström, K. Afferberg, O. Lindberg, Natanael Berg, G. Nordqvist och J. Erikson, medan H. Alfvén och W. Stenhammar stodo som representanter för den äldre skolan. Emil Sjögrens minne hugfästes af hans högtidspolonäs, hvilkens strålande, om än föga personliga klanger inledde "veckan". Det skulle vara åtskilligt att säga om de modernaste ytringarna inom svensk musik, och speciellt ifråga om Natanael Bergs symfoni Årstiderna, hvilket tonkonglomerat man har svårt att förlika med begreppet skön konst. Men det får anstå till en annan gång. Vare det nog sagt att såväl Ture Rangströms som O. Lindbergs tonmålningar både infressera och förgära, att Kurt Afferbergs balettmusik ur "Per Svinaherde" äger en pikant och originell hållning och att J. Erikssons och G. Nordqvists sänger, briljant föredragna af herr Forsell, voro anmärkningsvärd vackra. Äfven ett par vokalsaker af Ture Rangström utgjorde en prydnad på programmen.

Men skönhetskulmen vid de båda konserterna nåddes af Hugo Alfvén med hans friska och melodiskt ljusande tredje symfoni och W. Stenhammars "Ett folk." Det var nationell musik i bästa mening.

ARIEL.

O. D. ger värkonsert i Stockholm

Under Hugo Alfvéns inspirerade ledning har O. D. sjungit i vårens för stockholmarna från Musikaliska Akademiens estrad. Stockholmsspubliken har alltid ett varmt välkommen färdigt för O. D.-isterna, och de förtjäna det. Denna konsert blef som många dess föregångare en vacker seger för kören och dirigenten. Publiken var entusiastisk från Kremers Vårsång, som inledde programmet till den sista af de många Fredmans epistlarna och dess hänförelse belönades med ett flertal extranummer, bland dem Björneborgarnas marsch och Vårt land, som åhördes stående af de närvarande.

.....
mästerligt. För öfrigt är skildringen mättad med sällsamma händelser och öfver densamma hvilat en stämning af den moderna tidens hets sådan den endast kan skapas i trusternas land. Romanen föreligger från Albert Bonniers förlag till ett pris af 9 kronor.

Norrmännen ha en humoristisk författare, i det borgerliga lifvet affärsman, men som under signaturen Elias Kræmmer skrivit några volymer berättelser i den glada genren. På svenska föreligger sedan någon tid Cupido. En småstadskronika, öfversatt af Maria Rieck-Müller. Vill man fördriva någon timme i pigga och rättframma hvardagsmänniskors sällskap och bland originella småstadsfigurer så kan Elias Kræmmer bok tryggt rekommenderas. Författaren skriver "från lefvern", som han själf antyder i förordet, alltså utan krumbukter, rakt på sak och med en frisk syn på världen. Den svenska öfversättningen synes också ha tillvaratagit originalets otvungna ton. — Förläggare: Hugo Geber. Pris kr. 3: 75.

E. H—N.

IDUNS SCHACKSPALT.

Nedanstående parti är spelat i den nyligen avslutade mästarturneringen i Berlin.

Oregelbundet parti.

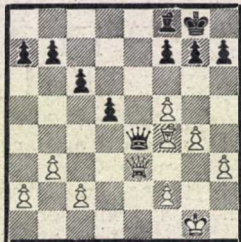
Vidmar	Schlechter
1. d2-d4	Sg8-f6
2. Sg1-f3	d7-d6
3. g2-g3	Sb8-d7
4. Sb1-c3	e7-e5
5. e2-e4	Lf8-e7
6. Lf1-g2	0-0
7. 0-0	e5xd4
8. Sf3xd4	Sd7-e5
9. Sd4-f5	

Måhända är f2-f4 bättre.

9.	Lc8xf5
10. e4xf5	c7-c6
11. h2-h3	d6-d5
12. g3-g4	Se5-c4
13. Tf1-e1	Tf8-e8

Här synes Le7-b4 vara bättre. På 14. Lg2-fl skulle sedan Sc4-d6 kunna följa med fortsättningen Sf6-e4.

14. b2-b3	Dd8-a5
15. Sc3-e2	Sc4-d6
16. Lc1-d2	Da5-c7
17. Se2-g3	Le7-f8
18. Ld2-f4	Te8xel†
19. Dd1xe1	Ta8-e8
20. De1-f1	Dc7-a5
21. Df1-d3	Te8-e1†
22. Ta1xe1	Da5xel†
23. Dd3-f1	De1-b4
24. Df1-c1	Sd6-e4
25. Sg3xe4	Sfbxe4
26. Lg2xe4	Db4xe4
27. Dc1-e3	

I denna ställning afbröts partiet som remis.

Om svart spelar De4xc2 så har han emellertid rätt stora vinstchanser. Vit hot 28. De3-e8 samt 29. Lf4-d6 kan ju pareras med 28 . . . Dc2-c5.

Problemlösningstävlingen.

Pristagarna i lösningstävlingen om problemen 1-3 äro Ivan Jansson, Linnégat. 41, Göteborg och G. E. Lindqvist, Klostergatan 16, Växiö, som broderligt få dela 1. och 2. pris. Schackredaktionen.

1. Db4.	1.	
Dh4.	2.	
a) 1. Te6	3.	f7xe6
2. Td5		o. s. v.
b) 1.		e5el. c6
2. Te6		o. s. v.

o) 1.	Kxd7
2. Te7†	o. s. v.
d) 1.	(likgilt.)
2. Te8†	o. s. v.

**IDUNS SKÖNHETS-
INSTITUT.**

N:r 371. Är det skadligt att använda enbart vätesuperoxid som medel mot stark solbränna? Man kan nämligen hvarken få lanolin eller vaselin nu.

Låt utföra receptet mot stark solbränna — innehållande 20 gr. lanolin, 20 gr. vaselin och 10 gr. vätesuperoxid — på apoteket, där finns nog ingredienserna. Salvan gnides öfver de solbrända delarna om aftonen efter tvättning i ljumt vatten, aftorkas på morgonen med re-

nad vadd. Salvan må ej komma åt ögonbryn, ögonhår eller håret, ty den är starkt blekande. Efter sex dagar göres uppehåll, så att skinnet ej tar skada. — Se äfven beskrifning på Gurkmjölk i sv. på fr. 334 i n:r 5. Gurkmjölk har äfven en blekande inverkan på huden.

N:r 372. 1) Hvad skall jag göra för att få bort rynkor och påsar under ögonen? Har för öfrigt bra hy och ett ungdomligt utseende. — 2) Om mandelmjölk skall användas, hur köpes den? — 3) Finnes någon bot eller lindring för armsvett?

Ny prenumerant.
1) 2) Se sv. på fr. 326 i n:r 5 och 363 och 364 i n:r 13. 3) Se sv. på fr. 356 5).

N:r 373. Skulle Fru Skönhetsdoktorn kunna ge en femtonårig flicka ett råd hur hon skall bäst bli af med en tidsåts synlig mörkgul fläck kring munnen. Femtonårig.

Beakta medlet som står i sv. på fr. 348 1) i n:r 10.

N:r 374. Skall man massera härrotterna med valnötsdekokten eller är det tillräckligt att borsta håret med densamma? Förmodar att valnötternas gröna hölje har samma verkan som de hårda bruna skalerna?

Prenumerant.

Se sv. på fr. 352 i n:r 10. Dekokten göres helst på valnötsblad eller i brist däraf på skalerna och anbringas med borste öfver håret.

N:r 375. Jag skref och bad om råd för cirka en månad sedan hur jag skulle göra med mitt hår. Jag använder valnötsdekokt men tycker att håret blir så rödaktigt, dekokten vill ej ta på det grånade håret, hårbotten är mörk och ful. Det kanske beror på svafvelpomadan att det ej tar. Finnes ej något som kunde göra att håret blef mera blondt som det förr varit. Nu vågar jag ej tvätta det, ty efter sista tvättningen är det sämre. Man måste ju använda någon pomada, ty efter dekokten blir håret sprött.

Troligen har ni gjort dekokten på valnötsblad för stark, men egentligen passar den ej för blondt hår, ty håret blir däraf mörkare. Svafvelpomada eller annat fett skall alltid inmasseras i hårbotten efter tvättning eller färgning, sedan håret är absolut torrt och endast en aning däraf är tillräckligt. Att få ett mörkt hår blondt går ej utan blekande medel, som oftast äro skadliga. Att tvätta ljusst hår i kammomilldekokt fördröjer dess mörknande, likaså att taga litet borax, soda eller ammoniak i vattnet.

N:r 376. Haf godheten meddela hvarmed valnötsdekokt skall uppbländas för att kunna användas som hårfärgningsmedel. Vore tacksam för recept och bruksanvisning.

En som hittills ej användt härmedel. Valnötsdekokten spådes med kokt vatten. Se f. ö. sv. på fr. 374 detta nummer och 325 i n:r 10.

N:r 377. 1) Vore mycket tacksam om Iduns Skönhetsdoktor kan rekommendera något effektivt medel mot pormaskar. 2) På samma gång önskar jag få kännedom om hur man tillverkar »Gurkmjölk», kanske man kan få köpa den färdig? Tacksam för svar. Ny prenumerant.

1) Se sv. på fr. 310 i n:r 2. 2) Se sv. på fr. 334 i n:r 5.

N:r 378. Hur få bort rodnad strax under näsvingarna? Är 20 år och har haft det så länge jag minns. Persilja.

Smörj på litet zinksalva hvarje afton efter tvättningen tills bättring inträder.

N:r 379. Finns något verksamt medel mot rödkantade ögon? Har utan resultat försökt borsyra. Aida.

Medel mot rödkantade ögonlock. Borax 1 gr., Kvittenkärnelösning 10 gr., dekokt på lagerblad (Laurocerasus) 5 gr., destilleradt vatten 100 gr. Låt utföra receptet på apoteket. En del af lösningen hålles i en annan flaska och spådes med tre gånger så mycket kokt och kalladt vatten. 3 å 4 droppar indrypas i ögat.

(Forts. å sid. 326.)

PÅPEKAS

kan det ej ofta nog att

STOMATOL

är det ENDA munvatten Ni bör använda om Ni vill bibehålla Edra tänder

FRISKA,

STARKA och

PÄRLHVITA.

ENGELSKA DAM- GUMMI- REGNROCKAR

I GRATT OCH BEIGE

"LADY"

AV YLLESERGE

Kr. 59:—

"MARY"

AV YLLESERGE

Kr. 65:—

"THE QUEEN"

AV BOMULLSSERGE

Kr. 65:—

OBS.!

SALJAS UTAN KORT

Emedan endast ett begränsat antal finnes, torde order från landsorten, som expedieras mot postförskott eller efterkrav, insändas pr omgående.

Obs. i Vid rekvisition torde måttuppgift medsändas.

1/8 NORDISKA KOMPANIET
BASAR-AVD. 1 TR. NED

RECEPT:
Vårsoppa (f. 6 pers.) I knippa färska morötter, 1 liten palsternacka, 1/4 rotselleri, 1/2 purjolök, 1 litet blomkålshufvud, 3/4 lit. vatten, 1 tsk. salt, 1/2 tsk. socker, 2 hg. räkor, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 1/4 lit. efterbuljong, 1 msk. finhackad persilja, 50 gr. spenat, 2 äggulor, salt, hvitpeppar.
Beredning: Rötterna skrapas, sköljas, torkas och skäras i fina tärningar. Purjolöken skäres i strimlor och blomkålen rensas samt fördelas i klyftor. Rötterna sättas på i kokande vatten, tillsatt med salt och socker, och få koka 5 min., hvar efter purjon och blomkålen läggas i och alltsammans får koka mjukt. Grönsakerna tagas upp med hälslef och läggas i soppskålen. Spadet kokas ihop utan lock, tills det blir omkr. 1/2 lit. Smör och mjöl fräses 2 min., rotspadet och den kokande buljongen spådas på, persiljan och den sönderskurna spenaten läggas i och soppan får under rörning koka 5 min. Äggulorna slås upp och vispas i soppan, som afsmakas med kryddorna och hålles öfver grönsakerna och de rensade räkorna i soppskålen.

Glacemarang (f. 6 pers.). Maräng: 240 gr. strösocker, 4 äggvitor.
Till fyllning: Vaniljglace: 3 del. grädde, 2 del. vatten, 1/4 vaniljstäng, 5 gr. potatismjöl, 2 äggulor, 70 gr. socker.

Beredning: Sockret stötes och siktas genom fin sikt. Äggvitorna vispas till hårdt skum. (Gulorna skiljas omsorgsfullt från hvitorna, ty det minsta gula bland hvitorna hindrar dessa att bilda skum. Hvitorna läggas i en rund skål af koppar, nickel eller porslin jämte några korn salt. Stälvisp användes eller i brist däraf en bred gaffel. Vispningen skall från början ske långsamt i det man drager äggvitorna uppåt med vispen, de vispas därefter kraftigt tills de äro nog fasta att kunna med vispen flyttas ur kärlet.) Därefter iblandas sockret försiktigt med gaffel. Marängmassan lägges med sked på väl rengjorda och smorda plåtar i form af ägg, som slätas öfver med skeden och öfersiktas med socker. De gräddas i svag ugnsvärme, tills de äro halftorra och släppa plåten, då de uttagas, formas på ett ägg och få kallna. Marängerna fyllas med vaniljglace. Till vaniljglacen uppkokas grädden och vattnet med vaniljstäng, som därefter får ligga i grädden att dragas omkr. 20 min. Äggulorna och sockret röras 20 min. Grädden afredes med potatismjölet uttrörd i 2 msk. vatten och får ett godt uppkok, hvarefter den hålles på de rödda äggulorna under kraftig vispning. Krämen får sjuda under fortsatt vispning tills den är tjock och pösig, då kastrullen afliftes och vispningen fortsättes, tills krämen är kall, hvarefter glacen fryses på vanligt sätt.

Oäkta savarin (f. 6 pers.). 2 ägg, 150 gr. socker, 10 gr. smält smör, 130 gr. hvetemjöl, 1/2 tsk. (5 gr.) bakpulver, 3/4 del. gräddmjöl.
Till formen: 1/4 msk. smör (5 gr.), 2 msk. stötta skorper.
Sockerlag: 75 gr. socker, 1 del. vatten, 1/2 msk. vin eller 1—2 tsk. arrak.

Beredning: Äggen och sockret röras kraftigt 20 min., därefter tillsätts det smälta men afsvalnade smöret, hvetemjölet, som bör vara väl siktadt med bakpulver, och gräddmjölet. Smeten omröres väl, hålles genast i smord och brödbestörd kranform och gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 1/2 tim., eller, tills kakan vid prof med vispkvist kännes torr. — Af sockret och vattnet kokas en klar, sinnig lag, som tillsättes med vin eller arrak. — Kakan uppstäljes, formen fylls till hälften med sockerlag, hvarefter kakan genast lägges i och får stå, tills den sugit i sig all lag. Savarinen stäljes ur formen, upplägges på flat glasskål med tätpapper, fylls med vaniljkräm tillsatt med hackade hasselnötter.

Vegetariska kroppkakor (f. 6 pers.). 3/4 kg. kokt, pressad potatis, 1 ägg, 1—2 äggulor, 75 gr. hvetemjöl, salt, 3 tsk. finhackad portug. lök, 4 del. fina brödtärningar, 40 gr. smör.

Till kokning: 3 lit vatten, 2 msk. salt (30 gr.).
Till garnering: 3 msk. finstötta skorper, brynta i 1 msk. smör.

Beredning: Potatisen blandas med de uppvispade äggulorna och ägget, mjölet tillsättes och degen afsmakas med salt. Den arbetas helt litet på bakbordet och utrullas till en aflång bulle, som skäres i bitar; dessa rullas därefter som skorper. Brödtärningarna och löken brynas tillsammans i smöret. I hvarje kroppkaka göres en fördjupning, som fylls med brödtärningar, hvarefter kakan igentryckes väl. Kroppkakorna påsätas i kokande, saltadt vatten och få sakta koka med lock omkr. 10 min. Pröfvas med en vispkvist, om de äro fridriga. Upplägges med hälslef på varmt serveringsfat och på hvarje kroppkaka strös litet af de brynta skorperna. Serveras varma med afredd sås och stufvade turska bönor.

STEINWAY & SONS

STORRE LÅGER I ENSAMAGENTUREN
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
SÖDERHORN • JAKOBSBERGSGATAN 33

FREJAMI - PASTILLERNA
skänka lindring och baf vid hals
och bröståkommor

CHOLAD-KOPPEKÄSKEN
SEJA SÖLA

KULLGRENS
GRAVVÅRDAR

Begär katalog från
KULLGRENS-UDDEVALLA

NYA
WERMLANDS-TIDNINGEN
Grund. 1850 Karlstad Tryckeriet 1836
Värmlands äldsta och nda dagliga
tidning. Telefon: Nannanrop.

Barnängens
Parba-Tvål

är genom sin ringa vattenhalt synnerligen dryg i användningen och

ger ett crèmeartat, rikligt lödder.

är behagligt och diskret parfumerad och bör därför bliva

en favorittvål, särskilt för damerna.

är gynnsamma inverkan på huden förhöjes ytterligare genom användande av vår hudcrème »Crème Parba». Dessa båda fabrikat äro de bästa medel

för hudens rationella skönhetsvård.

PARFUMERIE
BARNÄNGEN

GRUNDAD ÅR 1868
H. M. Konungens Hovleverantör

SINGER

HEMMETS SÖMmaskin

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningsmedlet. Gooda-Jästmjöl är bäst och pålitligast.
Säljes öfverallt i burkar a 15, 25 och 50 öre.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co

Levnadstolkningar

utarbetas af skicklig astrolog. Uppgif födelsedag och år, födelseort, namn och fullständig adress, samt bifoga 30 öre i frimärken. Aberopa denna tidning.

Astrolog Wilh. Leidner,
Strömgatan 10, Kalmar.

Armsvett

borttages med Secoo-salva. Lubten försvinner efter första behandlingen. Armlappar kunna efter kort tid undvaras. Oskadligt, tillförlitligt och angenämt medel, äfven mot annan abnorm svettning. Pris kr. 2:50. Till landsorten mot postförskott. Diskret försändning. Råd givas och förfrågningar besvaras kostnadsfritt omg. Fru Maria Enquist's Institut för Skönhetsvård och Plastiska Operationer, Stockholm, Biblioteksgatan 6.
R. 160 68. A. 226 62.

Obs. i Cyklister. Obs. i

Hvarje innehafvare af en cykel bör från och med i dag börja använda det nya tätningsmedlet för alla slags cykelslangar

"CYCKLON"!

»Cyklon» har under nu pågående världskrig visat sig vara oersättlig för cyklister.

Hvilka äro fördelarna att använda »Cyklon»?

Jol man behöver ej ligga på landsvägarna och laga sina ringar, det har ej någon betydelse om en spik eller annat skarpt föremål intränger i ringen. »Cyklon» gör gamla ringar användbara, hvilket är en stor fördel i dessa tider när man ej för penningar kan få köpa en ordentlig cykelring.

Pris pr ask Kr. 1:—, fem askar sändas fraktfritt mot Kr. 5:—, som uttages pr efterkr.

Tillskrif i dag
VARUAFFÄREN, NORRKÖPING.
Obs. i Aterförsäljare hög rabatt.

2 oumbärliga böcker i varje hem.

OSSIAN LUNDÉN

HEMMETS
KÖKSTRÄDGÅRD

Genomsedd av
Ellen Nordenstreng.
2:a upplagan 2:50.

ELISE ADELSKÖLD

DAM-
UNDERKLÄDER

i linnesömnad. Med arbetsritningar i hel storlek
4: 50

Albert Bonniers Förlag

I dyrtider

bör varje husmoder köpa det, som är bra och billigt. Dessa egenskaper ha A.-B. T. F. Nordstjernans i Söderhamn Silverputs, Metallputs, Zinkputs, Spiselputs, Knivputs o. Fönsterputs. Använd dessa putsmedel!

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR

VECKAN 19—25 MAJ 1918.

SÖNDAG (Pingsdagen). Frukost: Smör; bröd; ost; gädda, stekt i bitar med potatis; kaffe eller te. Middag: Vårsoppa; Kalfstek med potatis och salader; glacemarang.

MÅNDAG (Annand. Pingst). Frukost: Bröd; marmelad; köttstufning i snäckor (rester från söndag); kaffe eller te. Middag: Soppa på färska murklar; graflax med spenat; oäkta savarang med hasselnötskräm.

TISDAG. Frukost: Bröd; marmelad; omelett med stufning af svart-

rötter; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Kroppkakor med sås och stufvade turska bönor; nyponsoppa med russin och rågskorpor.

ONSDAG. Frukost: Bröd; kaviar; uppstekt kroppkakor; kaffe eller te. Middag: Vegetarisk jordärtskockspuré; kokt kolja med persiljesås och potatis.

TORSDAG. Frukost: Bröd; marmelad; välling; stekt salt sill med lök och potatis; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; plättar med sylt.

FREDAG. Frukost: Bröd; kaviar; strömmings-à-la-daube med potatis; kaffe eller te. Middag: Köttbullar med stufvade kålrötter; rabarberkräm med grädde.

LORDAG. Frukost: Bröd; kaviar; uppvarmda köttbullar med potatis; kaffe eller te. Middag: Blodpudding med kålrötter och lingonsylt; äppelsoppa.

Kaktus
bästa rumsväxter tarfva ringa omvårdnad, böra ej saknas i något hem.

Begär priskurant!
SOLBERGA
HANDELSTRÄDGÅRD,
VÄSTERÅS.

PENSIONS-FÖRSÄKRING

Allmänna Änke- och Pupillkassan i Sverige
meddelar försäkring för pensioner dels till efterlevande änkor och barn dels och till annan viss person oberoende af skyldskapsförhållande.

Inträde är öppet för hvarje svensk undersåte, som med afseende å hälsotillstånd pröfvas antaglig och icke uppnått 60 års ålder. Pension kan betingas från 100 till 1,500 kronor. Insats en gång för alla kontant eller delvis genom revers eller öck årliga premier

All vinst tillfaller de försäkrade i form af årlig tillväxt af pensionen under den pensions lifstid som betingar pensionen. Pensionstillväxten utgår med lägst 2 högst 5 procent för år å det betingade pensionsbeloppet. Prospekt portofritt på begäran, hvarvid denna tidning bör åberopas.

STORKYRKOBRINKEN 11, STOCKHOLM

I alla väder
är
Gahns
Maniol
det bästa
för huden.

A. B. PHARMACIAS
PARAMINT
PASTILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE
vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta
vid epidemier.
Flaskor om 50 st. Kr. 1:75.
SALJAS ÖVERALLT

Y-DAMER!
- KNAPPEN
 ÄR DEN ÖÖVERTRÄFFADE MODERNA
 TRYCKKNAPPEN SOM GARANTERAR
 VÄL SITTANDE KLÄDER
 SÄLJES I ALLA VÄLSORTERADE SYBEOÖRSÄFFÄRER

Salt Sill

Folkhushållningskommissionens Varuförmedlingsbyrå erbjuder:

- Norsk Siofetsill**, ca 110 kgs packning à Kr. 75:— pr tunna vagnfritt Varberg.
 ” ” ca 110 kgs packning à Kr. 73:— pr tunna vagnfritt Trondhjem.
Salt Makrill, ca 92 kgs packning à Kr. 65:— pr tunna vagnfritt Lysekil.

Garanti för friska och sunda varor.

Rekvitioner tillställas F. H. K., Varuförmedlingsbyråns Fisksektion, Stockholm 2, eller Statens Fiskkommissionär, Göteborg 4.

(Forts. fr. sid. 324.)

N:r 380. Vore mycket tacksam för ett verksamt medel mot kartnaglar. Bedröfvad.

Täck nageln med ympvax och låt det sitta på under handsktuta. Efter tålmodig väntan en tid är nageln uppmjukad och lämnar plats för en ny, normal nagel.

N:r 381. Har värk i en finger, hvilket haft till följd att nageln lossnat. Den nya nageln som nu växer fram ser ojämn ut. Hur förhindra att den blir »kartnagel»?

Lilla Lisa.

Medan ni avvaktar om det verkligen blir en s. k. kartnagel, bör ni om natten bringa ett litet förband med vaselin öfver nageln. För öfrigt manicurera och polera den, så kan-

ske den snart blir normal. Se anmars föregående svar.

N:r 382. Var god ge mig ett bra medel mot handsvevt. Prenumerant. Se sv. på fr. 341 i n:r 10.

Hjärtligt tack, snälla Fru Doktor, för det utmärkta rådet om härets vård. Har nu några månader skött det så som ni rådde mig, till största belåtenhet har det redan börjat inge godt resultat.

Skulle nu gärna vilja få några råd igen. Hur kommer det sig att huden blir skrynklig under ögonen? Ej så mycket men det syns något då jag uppmärksamt betraktar mig i spegeln, och då jag skrattar blir det några fina rynkor. Hur undvika detta. 1) Jag är endast 27 år. — 2) Läste i en gammal bok ett

recept, som skulle vara bra för hyn: Fläderblommor skulle draga i kokt vatten 24 timmar, användes sedan att tvätta ansiktet hvarje kväll. Kan ej tillreda Gurkmjolk då jag ej kan erhålla något alkohol. Kan den ej tillredas på annat sätt? Kanske jag kan använda flädervatten med lika godt resultat? 3) Säg ett medel mot dålig andedräkt. Är mycket fast för magsyra. Kan detta vara orsaken Skönhetsdyrkare.

1) Se sv. på fr. 326 i n:r 5 samt 363 i n:r 13. En lätt vibrerande massage med fingertopparna på ögonlocken skadar ej och bör den utföras hvarje afton. Är ni ihärdig med den föreslagna behandlingen, bör ni länge kunna undvika alltför synliga rynkor. — 2) Flädervatten går an att försöka som skönhetsmedel, då det ju är fullkomligt ofarligt. Om ni ej kan anskaffa alkohol till gurkmjölken, går det an att taga fin eau de cologne i stället. — 3) Orsakerna till dålig andedräkt komma vanligen af oordningar i matsmältningen, så att jäsnings och förstoppning uppstå, och naturligtvis äfven af skadade tänder eller anhopning af vinsten på dem. Därför bör ni först och främst vara uppmärksam på att magen fungerar ordentligt och ej öfverlasta den med olämplig föda. Litet bikarbonat i ett glas vatten är ett enkelt medel mot magsyra. För att aflägsna dålig lukt ur munnen kan ni tugga på ett stycke kanelbark.

N:r 384. Finns det något medel mot dålig andedräkt? Har försökt alla möjliga munvatten men ingenting hjälper. Tänderna äro friska. C. S.

Se föregående svar.

N:r 385. Hvad skall jag göra mot vårtor? Har försökt det i Idun omskrifna medlet med salt en längre tid utan resultat. Har tänkt att försöka med citroner och vinättika men kan omöjligt få tag i några citroner. Finns det inget annat medel frägar L.

Vårtorna gå bort om ni dagligen penslar dem med ättiksyras, som till sist fräter bort dem. Men stor försiktighet bör härvid iakttagas så att ej syran kommer utanför vårtan eller på något annat den kan sönderfräta. N:r 386. Hur skall jag bära mig åt för att få mina händer hvita? De äro f. ö. ytterst mjuka och lena men aldrig riktigt hvita, få emellanåt en alldeles rödblå färg. Har använt hudcremer men de hjälpa ej för rodnaden. Mycket tacksam för ett godt råd vore Ung flicka.

Salva för röda händer: 3 à 4 äggulor vägas. De röras omsorgsfullt med glycerin, hvaraf tages 5 delar mot 4 delar äggula. Ingnides om aftonen efter tvättningen och löst sittande handskar pådragas. N:r 387. Hvad skall jag göra med mina händer, som trots flitigt ingnidande af lanolin eller glycerinsprit ändå spricka sönder, t. o. m. på händernas innersida? Hvad göra med tummarna, som lätt få själfsprickor? Är ej alls mycket »i vatten» med fingrarna, har alltid fina, feta tvålar. Är pimpsten skadligt att gnida fingerspetsarna med och blir huden mera torr genom varmt än kallt tvättvatten? Om råd beder Handarbetslärarinna.

Efter hvarje tvättning, sedan händerna äro till hälften torrkade, ingnidas de med lika delar sprit, glycerin och rosenvatten samt torkas sedan åter på handduken tills de bli alldeles torra. S. k. själfsprickor behandlas med hydrozonsalva, som breddes på renad vadd och bindes öfver sprickan. I bästa fall läkes sprickan på en enda natt. Pimpsten bör ej användas annat än för fläckar på fingrarna. Varmt vatten är om vintern bättre för ömtåliga händer än kallt. N:r 388. Hvad skall jag göra för min näsa? Vid den allra minsta temperaturväxling, i synnerhet, när jag kommer utifrån och in i ett varmt rum, uppstår den värsta klåda och hetta i den. Det visar sig nästan, som om den vore frostsadad. Har hört, att svingalla skall vara bra för frost. Kan jag, utan risk att

huden skall bli förstörd, påstryka detta på »nasus», och jag undrar om verkligen detta kan vara ett effektivt medel? Tacksam för svar är Karamella.

Er näsa är tydligen frostsadad. Se sv. på fr. 341 i n:r 10. Svingalla och jodsprit är alldeles utmärkt för kylskador på händer och fötter, men som huden däraf blir något mörkare under behandlingstiden, kanske ni ej har lust att försöka därmed på näsan.

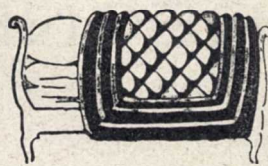
N:r 389. 1) Vill Fru Skönhetsdoktorn säga mig hvad man skall göra mot små finnar på ryggen? Badar ofta i boraxvatten men kan ej bli kvitt de otäcka tingestarna ändå. Finns det någon smörja man kan använda så att de försvinna? — 2) Hvad skall jag göra med min näsa? Den ena näsborren rinner alltid. Har nu varit plågad däraf ett par månaders tid, så att näsan blifvit röd af det myckna torkandet. 22-årig Skänka.

1) Se sv. på fr. 310 i n:r 2. — 2) Troligen någon katarr, bäst att rådfråga läkare.

N:r 390. Hvad bör jag göra för att få min lilla 9-åriga flickas öron mindre utstående? De vanpryda hennes eljest söta ansikte. Kanske är det för sent att nu bota? Jag har hört talas om att på mindre barn öronen på något sätt klistrats fast. Hur förfar man därvidlag? Mia.

Flickan är väl stor för att börja kuren, men det skadar ej att göra ett försök med följande: Om aftonen sedan öronen äro tvättade smörjas de med vaselin, hvarefter en binda lägges stadigt om, så att öronen föras intill hufvudet och får bindas sitta på hela natten. Håll ut med detta i tre månader. Det brukar i alla fall hjälpa på mindre barn. N:r 391. 1) Hur skall jag få mörka ögonbryn och fransar utan att färga dem. Använder ibland tuchpenna, men det märks för väl. Har hört att valnötsdekort är bra att färga håret mörkt. Hur beredes den? Är det ej äfven bra för ögonbrynen?

DUN TÄCKEN

Högsta komfort.
 Idealet för all säng-
 beklädnad.

J. SVENSSON & BOURGHARDT
 SPECIALFABRIK - VINSLÖV.

Katalog
 på
 begäran.

Rikstel.
 20 &
 121.

2) Hvilket smink är minst ofarligt för kinderna? Inga lill.

1) Valnötsdekort torde nog kunna användas äfven till ögonbrynen. Den beredes af valnötsblad, som kokas i vatten. Se sv. på fr. 352 i n:r 10. Anbringas försiktigt med en liten pensel. — 2) Smink är hvarken vackert i dagliga lifvet eller helt oskadligt. Långt vackrare är att se hälsans naturliga rosor. — De bästa och dyraste sminksorterna innehålla de ofarligaste ingredienserna.

N:r 392. Hvad skall jag göra med mina ögonhår som äro hvita och färglösa frägar Fåfång Blondin.

Se svaret på föregående fråga. (Forts.)

WEIBULLS

Torkade Grönsaker

nu utkomna i marknaden.

Yppersta fabrikal. Överlägset alla andra. 1 kg. motsvarar 12 till 15 kg. färska grönsaker. Köp ej mindervärdiga fabrikal, förrän Ni pröfvat vårt. Säljes endast i originalförpackningar om 250 och 500 gram. Hänvänd Eder till Eder handlande.

LEDIGA PLATSER

A LANDTEGENDOM vid Kalmar erhåller enkel bättre flicka plats att mot lön tillsammans med husets dotter (utan jfr.) utföra hemmets alla sysslor. Ingen tvätt o. skurning och folkhushåll. Svar med foto. och uppl. till »Familjemedlem», Gråsgårde p. r. I LITEN FIN FAMILJ i Kristiania, erhåller kunnig, värtekommenderad ensamjungfru plats med det samma. Tre personers hushåll, mycket god lön, fria resor. Svar: Rikstelef. 151 24, helst emellan 9—12 f. m.

ENKEL bättre flicka cirka 25 à 30 år med behagligt sätt och utseende, helst musikalisk erhåller god plats hos ensam dam att med yngre jungfrus hjälp förestå hemmet samt vid behov vara behjälplig med skrifögromål. Endast fullt kompetent uti ett bättre hems skötande göre sig besvär. Svar med fotografi, rekommendationer och löneanspråk sändas till »Allt för hemmet», Box 31, Eksjö.

HOS ENSAM medelålders folkskollärarinna på landet kan från 1 sept. en snäll, anspråklös, stillsam, pålitlig, ordentlig och arbetsam bildad äldre person eller flicka erhålla ett hem mot att sköta hennes hushåll (äfven grofsysslor) samt trädgård. Någon liten lön kan påräknas samt fri resa till platsen. Rekommendationer önskas. Svar märkt »L. R.», Iduns exp. f. v. b.

BÄTTRE FLICKA, ej under 20 år helst från mellersta Sverige, frisk och med godt lynne, erhåller plats som hjälp och sällskap. Svar med fotografi till »15 maj», Hjo p. r.

HUSFORESTANDARINNA, kompetent att med ordning och sparsamhet förestå ett bättre hem erhåller till hösten plats hos medelålders disponent, som är änking. Svar med uppgift om ålder, föregående verksamhet m. m. jämte amatörfoto. till »Skog och sjö», Svenska Telegrambyrå, Norrköping. Svar utan foto. beaktas ej.

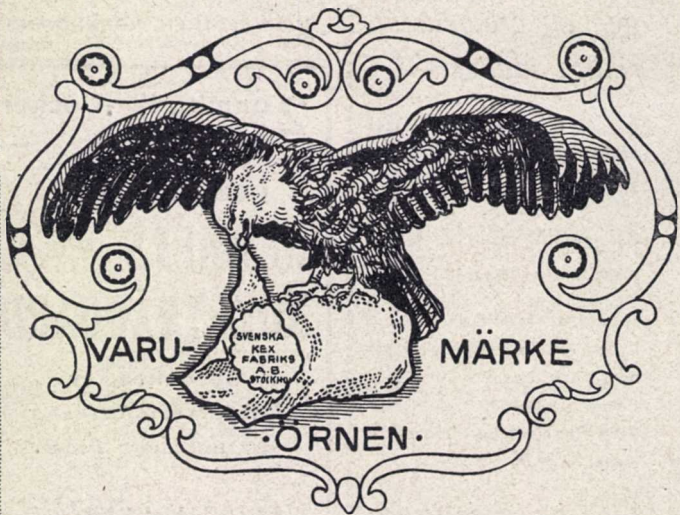
ENKEL, fullt pålitlig och kunnig barnsköterska med goda betyg och rek. erhåller genast plats i familj med 4 barn. Svar med foto. och lönepr. till »Halmstadsfamilj», Iduns exp.

FOR EN BÄTTRE, ordentlig exm. barnsköterska finnes genast god plats på större herrgård, att tillsammans med modern taga vård om 4 barn i ålder 6—4 1/2—2 1/2 år och en baby. Den sökande bör vara barnkär, van med barn och godt handlag med det samma, samt helst sykkunnig. Verkligt duglig kan påräkna god lön. Svar med betyg och foto. till Fru Ebba von Corswant, Stafva gård, Barlingbo.

BARNKÄR, bildad flicka som genomgått kurs i barnvård samt är händig till sömnad och handarbete får bra plats i juni i liten familj att biträda i vården af 2 barn och för öfrigt vara fruns hjälpreda och sällskap. Familjemedlem. Svar med lönepr. ref., o. foto. till »1 juni», Hålsingborg p. r.

BÄTTRE anspråklös 16—17 års flicka, med handlag för barn får plats att biträda med 5 st. barn. Sköterska och tvenne jungfrur finnas. Lön 10 kr. Sv. märkt »1 juni», Strängnäs p. r. BARNKÄR BÄTTRE FLICKA, helst landbrukaredotter erhåller bra plats genast ell. 20 maj à större egendom. Svar med lönepretentioner. Hagelsberga egendom, Köping.

SVENSKA KEXFABRIKS AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudkontor:

ARSENALSGATAN 6

Telefoner:
 Riks 24, 3628, 4534. Allm. 4534

Fabrik: MÄRSTA

Riks 33

Allm. 22

Söker Ni plats

på något af den kvinnliga verksamhetens områden?

Kom då ihåg

att ett bepröfvadt och af tusentals kvinnliga platsökande med bästa resultat användt förfaringssätt är att sätta in en liten annons i Idun. En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 3 kronor. Beloppet insändes i postanvisning, hvarvid texten lämpligen skrivnes & postanvisningsblanketten.

HUSHÅLLSFROKEN. Vid större egendom på landet önskas en erfaren person att vara frun behjälplig vid husets tillseende. Insikter i allt arbete vid ett större landtushåll fordras, samt ett godt sätt med tjänare. Ej för ung. Svar med betygsskrifter och referenser samt löneanspråk till »Erfaren hjälp», p. r. Södertälje.

HUSHÅLLERSKA, duktig och ordningsälskande, som förstår matanskaffning och kortväsen, får plats i Göteborg, på landet, hos ungherre. Bildad, musikalisk dam, under 35 år har företrädde. Svar med foto., lön, ålder, betygsskrifter, postporto till »Chr», Idun exp.

EN BÄTTRE FLICKA önskas som barnsköterska, för att med moderns hjälp sköta fyra små gossar. Sökande bör vara frisk, fullt pålitlig och barnkär, äga förmåga att handleda barn samt förut innehaft dylik plats, och om möjligt kunnig i sömnad. Svar åtföljt af fotografi, rek. samt uppgift & lönepretentioner till »Tjänstemannafamilj & landet», Idun exp. f. v. b.

GUVERNANT, helst semenariebildad, undervisningsvan och kompetent att läsa 2:dra kl. kurs till statens läroverk och 3:die förber. med 2:ne gossar sökes till hösten af familj i Södra Vesterbotten vid kusten. Sökande bör äga jämnt och för barns fostran lämpligt lynne. Svar med betyg och rek. jämte löneanspråk och foto. till »Energisk och intresserad», Idun exp. f. v. b.

BILDAD tyska eller tysktalande svenska får komma ett par månader i familj i Norrland för att tala tyska med familjen samt vara behjälplig med lättare sysslor. Fritt vivre och fria resor. Svar snarast till Ingeniör Wallin, Svartvik.

Hushållsfroken

väl van vid all slags matlagning, inkokning och konservering, får plats 1 juli i familj på landet. Ej familjemedlem. Svar till »God hjälp», Idun exp. f. v. b.

Barnjungfru.

En anspråkslös, frisk och pålitlig flicka erhåller genast plats i välskänd familj i Kristiania. 4 barn i ålder från 8 till 1 år. God lön och mycket vänligt bemötande. Fria resor. Svar: Rikstelef. 15 124, helst emellan 9—12 f. m.

Sjuksköterskor sen hit!

Inom Köla kommun Verml. län, kommer den 1 juli 1918 att tillsättas en examinerad sjuksköterska med årlig lön kr. 600:— jämte fri kost, husrum och vedbrand. Ansökan skall ställas till kom-nämnden, och insändas före juni, åtföljd af examens och tjänstgöringsbetyg samt prästbetyg. Vidare upplysningar om platsen i fråga lämnas af kom-nämnden. Lässerud, Adolfsfors den 3 maj 1918. Mauritz Olsson, Ordf. i Köla kom-nämnd.

Vid Johannesbergs Sinesslöanstalt

önskas för höstterminen vikarierande lärarinna helst utexamin. från Slagsta. Lön efter 600 kr. för fackutbild. För annan efter 500 kr., allt fritt samt 5 proc. dyrtidstillägg. Ansökan bör insändas före 30 maj och ställas till Styrelsen för anst. under adr. Johannesberg, Mariestad.

Husmodersplatsen

å Kustsanatoriet Apelviken är ledig. Lön: 800 kr. och allt fritt. Ansökan åtföljd af betyg och rekommendationer insändas. Kustsanatoriet Apelviken, Varberg.

Värdinna

van att med omtanke förestå större hem i stad erhåller anställning fr. 15 aug. innev. år eller event. tidigare. Sökande bör vara frisk och stark, representativ, musikalisk och helst något språkkunnig, men framförallt villig och kunnig att omhändrha vård och närmaste tillsyn öfver flera barn i skolåldern samt äga förmåga att sprida trefnad i hemmet. Svar med uppgift om ålder och referenser samt med fotografi (som återsändes) till »Hösta», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Föreståndarinneplatsen

vid Jämshögs Ålderdomshem är till ansökan ledig. Platsen tillträdes 15 juli 1918. Lön 600 kr. pr år jämte fritt vivre. Ansökning jämte betyg torde insändas före 30 maj till fattigvårdsstyrelsens ordförande adress Jämshög.

Ångköksföreståndarinna.

Som föreståndarinna för vårt ångkök sökes skolkökslärarinna eller annan lämplig person, van vid ordning och disciplin. Reflektanter erhållas på begäran närmare upplysningar om kvalifikationer och förmaner.

UDDEVALA TANDSTICKSFABRIK.

Sjuksköterskeplatser

att tillträda den 20 maj
Läkareintyg och betygsskrifter sändas till Husmodern. Kroppefjälls Sanatorium, Dals-Röstock.

PLATSSÖKANDE

VÖRDSAM FÖRFRAGAN. Undertecknad, som är 17 år och i vår går ut 8:e klassen i Kalmar läroverk för flickor, frågar om någon bildad familj möjligen skulle kunna hafva användning för henne under sommaren för trädgårdsarbete eller andra förefallande göromål. Ref.: Föreståndarinnan för läroverket. Julia Sundholm, adr. Kalmar.

UTEXAMINERAD Kindergartenlärarinna därjämte genomgått kurs i sjuk- och barnvård önskar plats till den 1 juni på barnhem, barnkrubba eller familj. Svar till »Pålitlig», p. r. Örebro.

TVÅ LÄRARINNOR önska under tiden 1 juli—15 aug. plats i familj mot fritt vivre. Villiga att deltaga i husl. göromål. Svar emotes tacksamt under adr. »A. H.» och »E. A.», Holmsjö p. r. Obs.! Hvar för sig.

UNG, bildad, musikalisk flicka, som genomgått 8-klassig flickskola, önskar i slutet af sommaren samt för kommande läsår plats att undervisa barn. Svar emotes tacksamt före den 1 juni under signatur »Guvernant 20», p. r. Lund.

BARNSKÖTERSKA utex. vid Hvita Korset, önskar plats i medio af juni helst i södra Västergötland, att sköta sinnesslö eller spädbarn. Svar till »Pålitlig 2», Emmaboda.

JAG HAR arbetslust och intresse för husliga sysslor, är välmeriterad som lärarinna. Lämplig plats sökes mot fritt vivre och fria resor. Svar till »15 juni—25 aug.», Idun exp. f. v. b.

UNG lärarinna önskar under sommarferierna (20 juni—20 aug.) komma i treflig familj på landet för att under husmoders ledning lära och deltaga i allt som förekommer i ett välordnat hem. Svar till »Lärarinna», p. r. Kristinehamn.

FLICKA, hemma i enklare matlagning, även kunnig i sjukvård och handarbete, önskar komma ut på landet i sommar bland glada och trefliga människor, helst till mindre herrgård eller prästgård för att mot fritt vivre hjälpa till med alla husliga sysslor. Vid vänligt och gladt bemötande fästes hufvudsakligast afseende. Tacksam för svar till »Familjemedlem», Idun exp. f. v. b.

A STORRE HERRGÅRD, där äfven tillfälle till nöjen finnes, önska tvenne 19 års flickor till hösten få lära sig hushåll samt alla inom ett hem förekommande göromål. Referenser fordras och gifvas. Svar med prisuppgift till »Greta och Lisa 19», Idun exp. f. v. b.

SMÅSKOLELÄRARINNA önskar under tiden 15 juni—15 aug. plats att läsa med barn. Svar med löneförmaner till »Nitisk», Idun exp. f. v. b.

22-ÅRIG flicka något kunnig i matlagning önskar att från medio af juni till midten af september komma till präst- eller herrgård för att ytterligare lära sig matlagning och konservering. Fritt vivre önskvärdt. Svar emotes tacksamt till »Familjemedlem», Kungsbacka.

FLICKA som genomgått Fröbel-Institutet i Norrköping önskar plats som barnfröken el. barnsköterska den 15 Juni el. 1:ste Juli. Svar till »Barnkär, pålitlig skånska», Skånska Dagbladet, Lund.

BÄTTRE FLICKA önskar å Herrgård el. landegendom plats fr. 1 juli ev. något tidigare för att hjälpa till i hushåll med hvarjehanda, äfven kunnig i bokföring och kontorsgöromål om så skulle passa. På lön fästes mindre afseende än mer vid ett vänligt bemötande. Svar till »Familjemedlem 1918», Nordiska Annonbyrå, Göteborg.

UNG LÄRARINNA önskar under ferierna plats i familj i och för undervisning. Svar till »G.», Nordiska Annonbyrå, Göteborg.

Hela världen ligger öppen för Er om Ni är kunnig i språk.

Studera språk!

Språkkurserna vid vårt korrespondensinstitut äro utarbetade med största omsorg enligt den s. k. naturmetoden av akademiskt bildade språkmän och genomsedda av infödda språklärare.

Ämnar Ni därför lära Er tyska, engelska, ryska o. franska språken, bör Ni vända Er till vårt korrespondensinstitut, s. är *det äldsta, största och förmästa* i Norden. Våra kurser ha av fackmän och elever erhållit de ampleste lovord. Vårt 19-åriga, framgångsrika arbete på korrespondensundervisningsområde bär vittne om det stora förtroende, som kommit oss till del. Vi ha undervisat öfver 114,000 elever. Bland dessa ha flera, sedan de studerat språk utestående efter vår metod, avlagt realskolex. och studentex. i dessa ämnen. Skriv i dag genom att ifylla bredvidstående kupong, och sänd den till oss i öppet kuvert, frankerat med 4 öre.

Hermod's Korrespondensinstitut

ENKEL 26-årig flicka önskar från 1:sta el. 15:de juni mot fritt vivre och fria resor lära matlagning helst landtushåll. Är villig deltaga i förekommande göromål. Svar under adr. »A. C.», Velhelmsro, Kortebo.

ARBETSAM lärarinna önskar plats i hem 6 juni—18 juli. Svar till »Fritt vivre» Svenska Annonbyrå, Göteborg.

EXAM. BARNSKÖTERSKA med goda rek. önskar plats på barnsjukhus. Svar till »Barnsköterska», Annonsk. Svea, Norrköping.

SOMMARKONDITION önskas af ung småskolelärarinna, från den 1 juli till den 15 aug. Svar till »Ellen», Halmstad p. r.

UNDERVISNINGSVAN småskollärarinna önskar från 15 juli—slutet af aug. läsa med barn i familj. Deltager gärna i husliga sysslor. Svar till »Fritt vivre», Trällevåg.

EN ORD. FLICKA önskar plats snarast där tillfälle gifves att få lära hushåll i godt och vänligt hem. Fritt vivre önskvärdt. Tacksam för svar till »Maj, E. S.», Sv. Telegrambyrå, Örebro.

FÖRLOFVAD FLICKA, lärarinna från Södra Sverige, önskar under tiden 1 juli—15 aug. mot fritt vivre plats i familj i Bergslagen att deltaga i hushåll och andra inom hemmet förekommande göromål. Svar till »Sommarerna 1918», Karlskrona.

FÖR UNG FLICKA, som i vår utgår från 8-klass. läroverk med nolmskl. komp. önskas under sommaren plats på landet att läsa med yngre elever eller hjälpa till med förekommande göromål. Svar till »Fritt vivre B.», Idun exp.

LÄRARINNA med högre kompetens söker lämplig sysselsättning under sommarmanaderna. Svar till »23 år», Göteborg 8.

DEUTSCHE DAME (Lektionsgeüb) sucht gegen deutsche Lekt. freien Sommeraufenthalt, oder als Reisebegleitung. Svar »Lektioner», Idun exp.

16-ÅRS enkel flicka (6 klassist) önskar mot fritt vivre som sällskap och hjälp medfölja dam eller familj till landet eller badort. Motser tacksamt svar till Fru Ellen Astörm. Surbrunnsgatan 38, Riks. 122 84.

ORDENTLIG FLICKA, sykkunnig, genomgått praktisk skola, önskar pl. i fam. där jungfru finnes eller hos ensam dam i mell. Sverige. Svar till »Fritt vivre o. resa», Boden p. r.

UNG FLICKA från landet önskar i vår komma i bättre familj som hushållselev. Svar till »Nitton år», Karlstad p. r.

UNG, tysktalande lärarinna anst. vid samskola i Sthlm, önskar sommarplats i tysk el. tyskt. rysk fam. i Sverige. Svar med lönevilkor till »Juli—15 aug.», Idun exp.

MOT FRITT VIVRE eller någon liten lön söker bättre flicka plats såsom husmoders hjälp och familjemedlem, villig läsa med barn, gärna till landet. Palmquist C:o 17 Malmsskilnadsgatan, Stockholm.

19-ÅRS FLICKA, som genomgått 8 kl. läroverk, önskar plats under juli och augusti eller möjl. något kortare tid för att läsa med barn. Svar till »Ferielaesning», Annonskontoret Drottninggatan 65, Stockholm.

BÄTTRE anspråkslös flicka, kunnig i matlagning, bakning samt husliga sysslor önskar plats. Medföljer gärna till badort. Svar till »Plikttrogen», Tomt 24, Borås.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i Idun, specialorganet för kvinnliga platsannonser af alla slag.

En annonsplats — 10 mm. stor — kostar endast 3 kronor. För större annonser beräknas ett pris af 30 öre pr mm. därutöver.

UNG FLICKA, som genomgått 8-klassigt läroverk och husmodersskola, kunnig i linne- och klädsömnad samt maskinskrifning, önskar god plats i god familj på herrgård eller bruk som hjälp och sällskap, äfven villig deltaga i kontorsgöromål. Fritt vivre och eget rum önskas. Svar till »D. H. 19 år», Örebro p. r.

ANSPRÅKSLÖS FLICKA af god fam., som genomgått husmodersskola, kunnig i enklare sömnad och handarbete, önskar plats den 1 juni att gå frun tillhanda, där jungfru finnes. Goda rek. Svar till »23 år», Idun exp.

DUKTIG lärarinna önsk. 1 juni—1 sept. plats i familj (gärna milit.) i mell. ell. södra Sverige. 30 kr. bet. för kost pr mån. Sv. till »Hemlängtan» pr Boden.

28-ÅRIG landtbrukaredotter, treflig, musikalisk, intresserad af husliga sysslor önskar mot fritt vivre plats på herrgård eller i finare tjänstemannahem, för att förkofra sig i såväl matlagning som i ett bättre hems skötsel. Goda referenser. Tacksam för svar till »Familjemedlem», S. Gumaelii Annonbyrå, Göteborg f. v. b.

UNG småskollärarinna önskar plats att under sommarferierna läsa och spela med barn eller gå frun tillh. Svar till »A. E. M.», Idun exp. f. v. b.

TVENNE unga musikaliska systrar önska under juli och augusti månad komma till herrgård i mellersta Sverige. Har genomgått husmodersskola och önskar deltaga i de husliga göromålen. Svar till »Familjemedlem», Annonsk. & Tidningskontoret, Drottninggatan 18, Karlstad.

FINNES någon godhjärtad person, som i sitt hem vill taga ensamstående, obemedlad och något bröstkärd flicka mot fritt vivre eller någon betalning, då hon nu lämnar sanatorium? Gladlynt och van vid husliga sysslor, handarbete enklare sjukvård och skrifgöromål. Ref. lämnas. Tacksam för svar till »S. J.», p. r. Borås.

UNG, bildad flicka önskar komma till fin familj där ungdom finnes som hjälp och sällskap. Önskar anses som familjemedlem. Ingen lön. Helst genast. Svar till »Nyttä och Nöje, Idun exp. f. v. b.

GUVERNANT med 4-årig undervisningsvana, sykkunnig och hushållsvan önskar plats under sommaren. Deltager gärna i kontorsgöromål. Svar till »Värmländska», Idun exp. f. v. b.

UNG FLICKA, som f. n. är elev i tredje afdelningen af Högre lärarinneseminariet i Göteborg, önskar under sommaren plats i god familj att undervisa barn. Svar till Margit Schütz, Carl Gustafsgatan 23, Göteborg 3.

EN DAM önskar att mot fritt vivre och resa medfölja någon äldre dam till badort eller landet som sällskap och hjälp. Svar till »Sällskap», Idun exp. f. v. b.

FÖRLOFVAD, bättre flicka önskar plats som hushållselev 2 & 3 mån. från den 1 aug. i treflig hem helst i södra Skåne. Svar med prisuppgift till »L. J. 23», Höganäs.

Matematiklärarinna

önskar plats under sommarferierna. Svar till »Matematik», p. r. Grångeberg.

Husmödra på landet!

Ung, huslig lärarinna söker ferieplats mot fritt vivre. Sv. t. 15/6—15/8. Idun exp.

Engelbrekts Förm.-Byrå. R. 171 81. A. tel. 241 13. Valhallavägen 115, II. Ansk. Barnsköterskor, Värdinnor, Lärarinnor, Sällskaps-, Hushålls- och Barnfröknar samt bättre tjänarinnor.

Vikariat eller privatvård

sökes af examinerad sjuksköterska. Svar till »Vikariat», Kinna.

Realskoleexaminerad, musikalisk, undervisningsvan flicka, önskar plats. »W. G.», Idun exp.

Bättre landtbrukaredotter

förlofvad, önskar under några månader komma till större landegendom eller herrgård för att mot fritt vivre under god husmoders ledning deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar emotes tacksamt till »Familjemedlem» Box 260, Örebro.

HERMODS KORRESPONDENSINSTITUT

Slottsg. 53 B. Dir. H. S. Hermod, Malmö. Sänd mig gratis och utan förbindelse & min sida Ett illustr. prospekt för den brända eller den kurs, framför hvilken jag märker af ett kors (X).
Tyska språk. Byggnästar kurs
Engelska språk. Elektr. maskinstyr kurs
Franska språk. Elektrisk monitör, Ångmaskinstyr kurs
Ryska språk. Tysk handelskorrespondens
Folkhögskolekurser
Tysk handelskorrespondens
Småbrukarekurs
Juridiska kurser
Engelska s. r. emigr. Teckningskurser
Bokföringskurser
Konstmålningkurs.
Kontoristkurs
Realskolekurs
Stenografkurs
Studentkurser
Skönkrivningskurs
Inträdeskurser

Namn.....
Adress.....
Idun 2 b 1 10/5 18

Lärarinna

på landet söker under ferietiden 15 juni—15 aug. plats i reell familj att läsa med småbarn samt deltaga i husliga bestyr. Rutinerad i undervisning, van vid hushållsgöromål. Svar till »Ferieplats 18», Idun exp.

Barnmorska

som varit anställd som förestånderska & barnbördsdhus och förlösningshem åtager sig efter överenskommet praktik i familjer. Referenser på begäran. Emma Larson, adr. Posthuset, Borlänge.

I trefligt hem på landet

i Uppland eller Södermanland, där tillfälle gifves att deltaga i husliga sysslor, önskar 23-årig flicka, som genomgått hushållsskola, god inackordering öfver sommaren. Svar till »23 år», tidn. Uppsalas kontor.

Undervisningsvan engelska

af god familj, musikalisk och behärskande franska språket, söker plats i familj som lärarinna eller sällskap för sommaren eller längre tid. Talar svenska. Lön beroende på arbetet. Bästa svenska referenser. Svar till »Engelska», Särö.

INACKORDERINGAR

UNDER 3 veckors semester önskar bildad flicka inackordering, helst på herrgård. Svar till »E. S.», Idun exp.

EN FATTIG, nervklen flicka, som är ordinerad att vara vid Västkusens i sommar frågar om någon af Idun lärare bor vid kusten och kunde låta henne få komma några veckor för billigt pris. Om inte så giv ett annat godt råd. Tacks. för svar till »Juni eller Aug.», Idun exp.

INACKORDERING önskas till hösten i hälsosam trakt hos bildad familj med barn för en 14-års gosse, snäll och fullt värlatad, med ömtåligt nervsystem, men i andra afseenden frisk. Någon undervisning önskas. Om blott förstående vård och god miljö erhålles, fästes ej större afseende vid priset. Svar till »Akademisk lärare» under adress S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

INACKORDERING önskas under sommarman. på större gård eller i prästhem att förlöfvad ung flicka, som vill deltaga i hemmet förekommande göromål. Svar med prisuppgift inom 8 dagar till »Familjemedlem», Box 50, Hofmantorp.

INACKORDERING erhålles & litet trefligt hvilohem & landet. Elektr. ljus m. m. Begär prospekt och ref. Syster Elsa Fröding, Skultorp.

HVILOHEMMET Ivernäs, Ljungby mottager inackorderingar på längre och kortare tid. Hälligt läge, enkla trefliga rum, elektr. ljus, telefon. Tekla Fröjd.

Doktorinnan Vilma Erikssons Hvilohem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högasen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

Fiskebäckskil

Restaurant Utsikten

öppnar 1 Juni.

BLOMMOR. Frösats till hundratals finaste krukväxter, sorteradt Blom-, Blad- och Barrväxter, fraktfritt för 90 öre i frim., postförskott 1 kr. från P. Söderberg, Hörneborg, Örnsköldsvik.

Gymnastikdirektörsexamen
 tilläggs efter 2-årig kurs at kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar i sept.
 Prosp. Major J. G. Thulin, L'ND.

Med. Dr. E. Kleens
 ettåriga kurs i massage och sjukgymnastik för Damer och Herrar börjar den 1 oktober kl. 10 f. m. Mästersamlingensgatan n:o 37, 2 tr. Obs! Prospekt begäres (tydligt namn och adress) och anmälningar mottagas städe under adr. Engelbrektsgratan n:o 43 B, Stockholm.

Vid Professor Unmans Institut
 börjar den 14 Sept. ny (ettårig) kurs i Massage och sjukgymnastik. Begär prospekt.
 Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

Fräkencreme
Ica Borttager fräknar finnar fnassel m. m. Pris kr. 4.50 + porto. Förs. direkt. Franska Parfymmagasinet, Hofleverant. 21 Drottningg., Sthlm.

Underlivslidande
 och dylikt undgås bäst genom bruk av lifmoderspruta. Pris 15, 19, 23 kr., med båda rören 20, 25, 30 kr. Lämpligaste lösning är Nolibelpulver 5 kr. pr ask. Lifmoderspeglar 3, 5 och 15 kr. Prislista mot 10 öre porto.

CARL G. SCHRÖDER.
 Möllevångsgatan 53 b, Malmö.

Mot grått hår och mjäll.
 Härmed meddelas att det utmärkta och så mycket efterfrågade hårvattnet mot grått hår som förhindrar hårfall och fullständigt borttager mjäll och som i öfver 40 års tid fört i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malmstorgsgatan 5, Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken, Rikst. Norrviken 14. Pris 6:- kr. fraktfritt.

Dubbelhaka
 borttages efter ny metod medelst
MENTON.
 Pris pr sats 10 kr.
 Fullständig bruksanvisning medföljer
Maria Enquist, Ex. Sjukgymn. Institut för skönhetsvård och Plastiska Operationer.
 Stockholm. Biblioteksgat. 6-8. Riks. 160 68. Allm. 226 62.

Generande hårväxt
 i ansiktet och på kroppen aflägsnas fort och smärtfritt med roten genom bruket af **SERRAIL.** De hårbildande papillerna dö och håret försvinner därigenom för alltid. Oskadligt äfven för den ömtåligaste hud. Bättre än Elektrolys, som ofta skadar nerverna. Pris med bruksanvisn. Kr. 3:-.
Parfumeri Ravissante.
 Drottninggat. 26, Malmö 6.

Köp i tide!
 20 ö. krigsmärken kr. 1,-
 50 " " " 3,-
 150 " " " 20,-
 100 tyska kolonim. 20,-
 (dessa m. stiga enormt).
 Kat. gratis. Alla m. köpas.
Frimarksbörsen.
 KÖPENHAMN. KLOSTERSTÅDE 9.

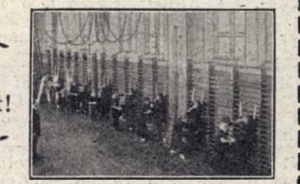
Annonsera i IDUN

GÖTEBORGS GYMNASSTISKA INSTITUT

Kurs i Massage och Sjukgymnastik
 Nästa årskurs börjar den 17 september.

Undervisning meddela nedanstående lärare:
 Anatomi, Fysiologi, Patologi, Hygien: Med. dr **Gösta Götniln.**
 Ortopedi: Med. dr **Sven Johansson.**
 Sjukgymnastik och Massage: Kliniksinspektör: Med. dr **Leo Schrödl.**
 Gymnastikdirektör **Karin Uddenberg.**
 Fysiolog. kemi: Professor **Gösta Bodman.**
 Föreståndare: **Dir. Erik Börner.**

En av övningssalarna.
 Begär Prospekt!

Vid Aringsbergs Helpension
 för flickor börjar höstterminen den 31 aug. Undervisning meddelas i alla skolämnen samt i musik. Hårligaste läge vid skog och sjö, 1 1/2 km. från Alfvesta järnvägsstation. Prospekt sändes på begäran. Aringsberg, Alfvesta. Rikstelefon Alfvesta 104. Elsa Kjellander.

Privata Högre Lärarinneseminarium i Stockholm Riddaregatan 23.
 Omfattar en lägre, tvåårig kurs, från hvilken afgångsexamen medför lägre kompetens, samt en därpå byggd högre kurs, afdeln. III hvars genomgående medför högre kompetens. Anmälningar till den senare böra inlämnas snarast möjligt.
 Fordringar för inträde i afd. I: Fullständigt afgångsbetyg från 8-klassig flickskola samt pröfning i föreskrifna ämnen.
 Inträdespröfning till afd. I, event. till afd. II, i hvilken några lediga platser finnas, anställs i början af juni och i slutet af aug.. Extra elever kunna mottagas i ett eller flera ämnen.
 Ansökningar, åtföljda af betygsskrifter, frejde- o. läkarebetyg, insändas under adr. Riddaregatan 23 före den 6 juni till läroverkets föreståndarinna, fröken **Sofi Anderson**, som äfven meddelar upplysningar.
 STYRELSEN.

Utmärkta organ
 för
 annonsering i landsorten
 äro följande tidningar:

Arvika: Arvika Tidning.
Avesta: Avesta-Posten.
Borlänge: Borlänge Tidning.
Borås: Borås Tidning.
Eksjö: Eksjö-Tidningen.
Engelholm: Engelholms Tidning.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.
Falun: Falu-Kuriren.
Gefle: Gefle-Posten.
Halmstad: Hallandsposten.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.
Härnösand: Härnösands-Posten.
Höganäs: Höganäs Tidning.
Jönköping: Smålands Allehanda.
Kalmar: Barometern.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
Karlstad: Karlstads-Tidningen.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.
Kristinehamn: Ansgarii-Posten.
Landskrona: Landskrona-Posten.
Linköping: Östgöten.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.
Malmö: Skånska Aftonbladet.
Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.
Mora: Mora Tidning.
Norrköping: Östergötlands Dagblad.
Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Oskarshamn: Oskarshamns Tidningen.
Sköfde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Uddevalla: Bohuslänningen.
Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Uppsala: Tidningen Upsala.
Visby: Gotlänningen.
Västerås: Vestmanlands Läns Tidning.
Växiö: Smålands-Posten.
Ystad: Södra Skåne.
Örebro: Örebro Dagblad.
Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.
Östersund: Jämtlands-Posten.
Östhammar: Östhammars Tidning.

BENNO BECKEMANS
FOTOGRAFISKA MAGASIN
 15 DROTTNINGGATAN 15
STOCKHOLM.
FRAMKALLAR-KOPIERAR-FÖRSTORAR

Båstads Helpension för flickor
 börjar sitt sjunde läsår den 10 sept. 1918. Attaklassig flickskola. Hemskola. Företräde lämnas åt elever, som under uppväxtåren äro i behof af ett verkligt hem. Anmälningar mottagas af Föreståndarinnan, fröken **Bertha Jönsson**, som äfven lämnar vidare upplysningar.

Fredrika-Bremer-Förbundets Kvinnliga Högre Yrkeskola
 börjar i slutet af augusti 1918 nya kurser i beklädnadsyrket. Högre kursen, minst ettårig, afser att utbilda kvinnliga arbetsledare och yrkeskolelärarinnor. En del i den högre kursen kan förvärfvas, står i samband med skolan. Lägre kursen, tvåårig, afsedd för kvinnlig ungdom med högre allmänbildning, meddelar grundläggande Anmälan till kurserna före 15 byrå, Klarabergsgatan 48 Stockholm C, där prospekt erhålles och förfrågningar besvaras.

Herrsätra Skolgård,
 8-klassig elementarskola för flickor, helpension, förlagd till Molstabergs landtjordom, Mölnbo.
 Infödd tyska, skolkökslärarinna, exam. musiklär.
Anna Sundin.
 Adr. Molstaberg, Mölnbo. Riks. Mölnbo 4. 2 sign.

Utbildning för föreståndarinnor vid Alderdomshem och barnhem.
 Sv. Fattigvårdsförbundets elfte utbildningskurs för föreståndarinnor vid Alderdomshem och barnhem kommer att anordnas under tiden 8 januari-1 augusti 1919. Ansökan till kursen insändes före den 15 september. Kursafgift 20 kr. Begränsat platsantal. Program och öfriga upplysningar meddelas genom Sv. Fattigvårdsförbundet, Norrlandsgatan 17, Stockholm.

Thé.
 Nytt parti äkta fint Paraguay-the (Mate-the) har nu inkommit och försäljes så länge förådet räcker i paketer på
 1/4 kg. Kr. 5:50.
 1/2 " " 10:-.
 mot postförskott, plus portokostnader.
A.-B. John Benedy & Co.
 Tel. adr. "Centrum", Malmö.

Kvinnor.
 Det finnes ett arbete för Eder med mycket god förtjänst som kan utföras i hemmen. Med arbetstillgång såväl i normala som kristider. Närmare meddelas mot insändandet af 50 öre i frimärken.
 Fabrikör **E. Kellin, Eslöv.**

—Var ej ledsen, jag kommer åter med **M. ZADIGS** Divina Parfym och Tval.

MUSIK-INSTRUMENT
 Endast prima och väl justerade: Gitarrer, mandoliner, gitarrmandoliner, gitarrlutor, violiner, citoror, dragspel, flöjter, klarinetter, mässingsinstrument, sextetter af förstklassig svensk tillverkning, trummor, fodral, strängar och öfriga tillbehör. Orglar från främsta fabriker. Hög rabatt vid extra kontant köp af orglar.
Frälsningsarméns Handelsdepartement,
 Östermalmsgatan 24, Stockholm 5.
 Telefoner: Riks 85 81, Allm. 63 72.
 Filtal: S. Allégat. 9, Göteborg. Rikst. 73 78
 Rikt illustrerad varukatalog, innehållande fullständiga var och prisuppgifter, sändes begäran gratis mot 25 porto.

En **operettprimadonnas** liv och leverne
 skildrar **Sven d'Ailly** i sin bok
Naima Wifstrand
 "Boken är trevlig, skriven med lätthet, fart och gott humör."
 (N. D. A.)
PUBLIKENS GUNSTLINGAR, I.
 uratt. 2:dra uppl. 2: 75.
LARS HÖKERBERG
 Idun utgifves denna vecka i A och B.